

**ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ - Γ.Σ.Ε.Ε**

**Έργο: «Έρευνα και ολοκληρωμένη παρέμβαση για την κοινωνική
ενσωμάτωση μιας μείζονος κοινωνικά ευάλωτης ομάδας: ψυχολογικό προφίλ/
ψυχοπαθολογία, προφίλ δεξιοτήτων, διάγνωση αναγκών και ανάπτυξη
προγραμμάτων για την κατάρτιση-reskilling και την ψυχολογική υποστήριξη
προς την επαν-ενσωμάτωση των «νέων ανθρώπων εκτός εκπαίδευσης,
κατάρτισης και απασχόλησης (NEETs)» (Πράξη 3757)
EEA GRANTS/ GR07- 3757**

Υποέργο 1: Αυτεπιστασία ΚΑΝΕΠ/ ΓΣΕΕ

Παραδοτέο

Π.4.3 Report ευρημάτων check-lists

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ**

A. Δημογραφικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά

Φύλο και ηλικία του δείγματος

Το δείγμα αποτελείται από 96 άτομα, από τα οποία 51% είναι γυναίκες και 49% είναι άντρες και η ηλικία τους κυμαίνεται από 18 ως 25 έτη μέση τιμή= 20,75 ($\pm 1,801$).

Σπουδές

Σε σχέση με την εκπαιδευτική βαθμίδα την οποία έχουν ολοκληρώσει, όπως παρουσιάζεται στον Πίνακα 1 η πλειοψηφία, (67,4%), είναι απόφοιτοι Λυκείου, σημαντικό ποσοστό 30,5% είναι απόφοιτοι της ανώτατης τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και ένα μικρό ποσοστό 2,1% είναι απόφοιτοι της μεταδευτεροβάθμιας επαγγελματικής κατάρτισης. Κανένας από το δείγμα δεν δηλώνει ότι έχει ολοκληρώσει μεταπτυχιακές σπουδές.

Πίνακας 1. Βαθμίδα εκπαίδευσης που έχει ολοκληρώσει το δείγμα.

Βαθμίδα εκπαίδευσης	N	%
Λύκειο	64	67,4
ΙΕΚ	2	2,1
ΑΕΙ	29	30,5
Σύνολο	95	100,0

Τόπος κατοικίας

Η πλειονότητα του δείγματος (69,7%) διαβιεί σε αστικό κέντρο, ενώ το 17,2% κατοικεί σε χωριό και το 13,1% σε κωμόπολη, όπως απεικονίζεται στον Πίνακα 2.

Πίνακας 2. Τόπος κατοικίας

	N	%
Πόλη	69	69,7
Κωμόπολη	13	13,1
Χωριό	17	17,2
Σύνολο	99	100,0

Συμβίωση με γονείς

Το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος (52,2 %) συμβιεί με γονείς, ενώ σημαντικό είναι και το ποσοστό 47,5% όσων μένουν μόνοι τους.

Οικογενειακή κατάσταση

Η συντριπτική πλειοψηφία του δείγματος είναι άγαμοι (95,2%), ενώ ένα πολύ μικρό ποσοστό (4,8%) είναι παντρεμένοι.

B. Επίσημο Εκπαιδευτικό Σύστημα και Δεξιότητες

Βαθμίδες εκπαίδευσης

Οι απόψεις των ατόμων του δείγματος σε σχέση με το ποια βαθμίδα του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος πάσχει ως προς την παροχή γνώσεων και δεξιοτήτων απεικονίζονται στον Πίνακα 3.

Πίνακας 3. Κατανομή του δείγματος αναλόγως των απόψεών του για την κατάσταση στην εκπαίδευση

Βαθμίδα εκπαίδευσης	Δεν Πάσχει N (%)	Πάσχει N (%)	Σύνολο N (%)
Προσχολική	18(19,0)	76(81,0)	94(100,0)
Πρωτοβάθμια	32(33,3)	64(66,7)	96(100,0)
Γυμνάσιο	35(36,5)	61(63,5)	96(100,0)
Λύκειο	56(58,3)	40(41,7)	96(100,0)
Μεταδευτεροβάθμια (IEK, Κολλέγια)	12(12,5)	84(87,5)	96(100,0)
Ανώτατη Τριτοβάθμια	14(14,6)	82(85,4)	96(100,0)
Μεταπτυχιακές Σπουδές	6(6,3)	90(93,8)	96(100,0)

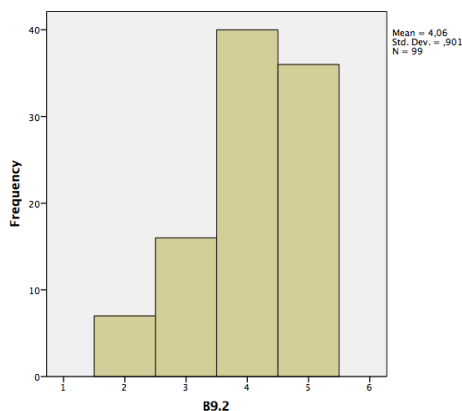
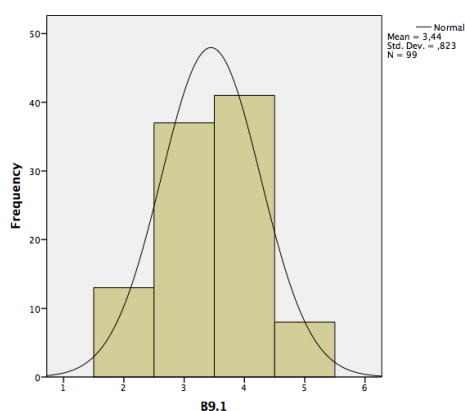
Σύμφωνα με τις απαντήσεις των ερωτώμενων, είναι σαφές ότι η πλειοψηφία θεωρεί προβληματικές όλες τις εκπαιδευτικές βαθμίδες, με εξαίρεση το Λύκειο (μόνο το 41,7% θεωρεί ότι πάσχει το Λύκειο), ως προς την παροχή γνώσεων και δεξιοτήτων. Τα μεγαλύτερα ποσοστά συγκεντρώνουν οι εκπαιδευτικές βαθμίδες που σχετίζονται άμεσα με την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, με τις μεταπτυχιακές σπουδές να συγκεντρώνουν το υψηλότερο ποσοστό 93,8%, τη μεταδευτεροβάθμια εκπαίδευση (IEK και Κολλέγια) να φτάνει το 87,5% και την Ανώτατη Τριτοβάθμια Εκπαίδευση το 85,4%. Εδώ αξίζει να σημειωθεί ότι ενώ δηλώνεται το μεγαλύτερο ποσοστό στις μεταπτυχιακές σπουδές κανένας/καμμία από το δείγμα δεν έχει ολοκληρώσει μεταπτυχιακές σπουδές. Ιδιαίτερο επίσης ενδιαφέρον παρουσιάζει και το ποσοστό 80% που αναφέρεται στην προσχολική ηλικία, θεωρώντας ότι πάσχει ως προς την παροχή γνώσεων και δεξιοτήτων.

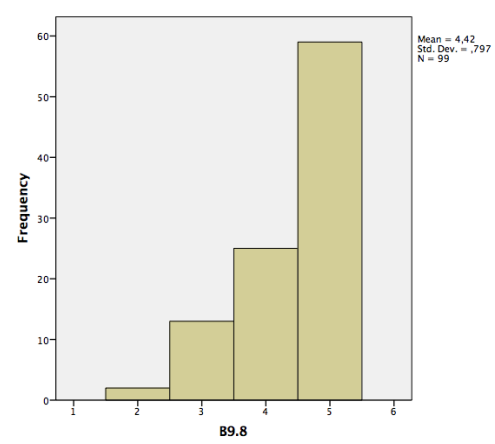
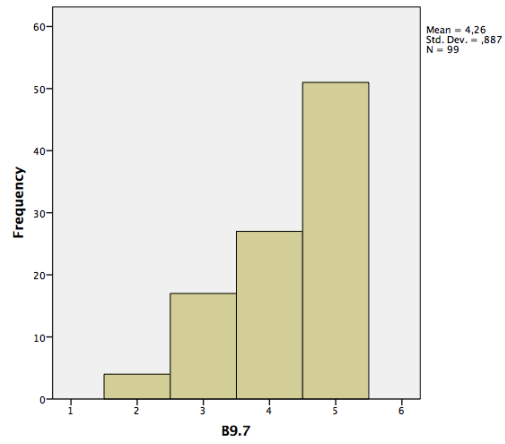
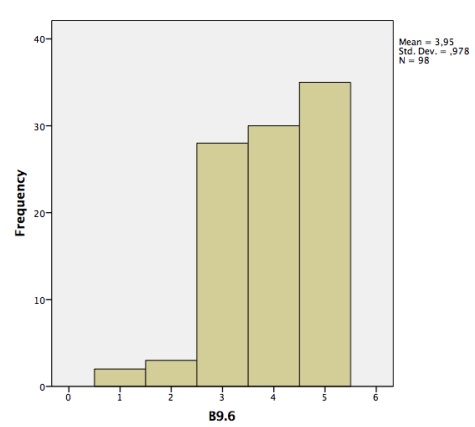
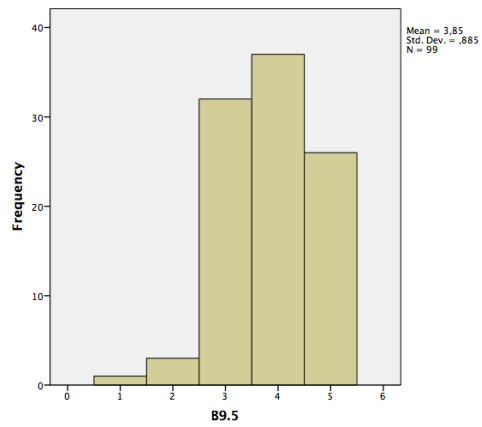
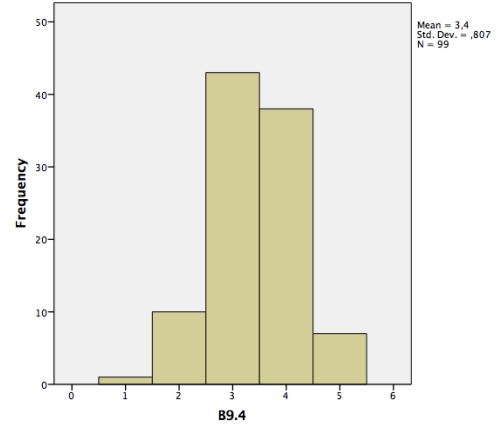
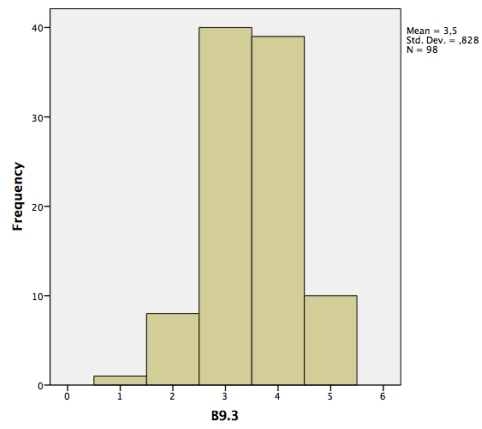
Για να έχουμε μια πλήρη εικόνα των απόψεων του δείγματος σχετικά με το βαθμό στον οποίο πρέπει το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα να δώσει έμφαση σε συγκεκριμένες δεξιότητες-ικανότητες των ατόμων, παρουσιάζουμε αναλυτικά για κάθε δεξιότητα-ικανότητα που αναφέρθηκε στο ερωτηματολόγιο το ιστόγραμμα συχνοτήτων για τις απαντήσεις τους σε κάθε ερώτηση (Εικόνα 1) και τα μέτρα κεντρικής τάσης της κατανομής για την 5βαθμη κλίμακα Likert, όπου 1=καθόλου, 2=λίγο, 3=αρκετά, 4=πολύ και 5=πάρα πολύ (Πίνακας 4).

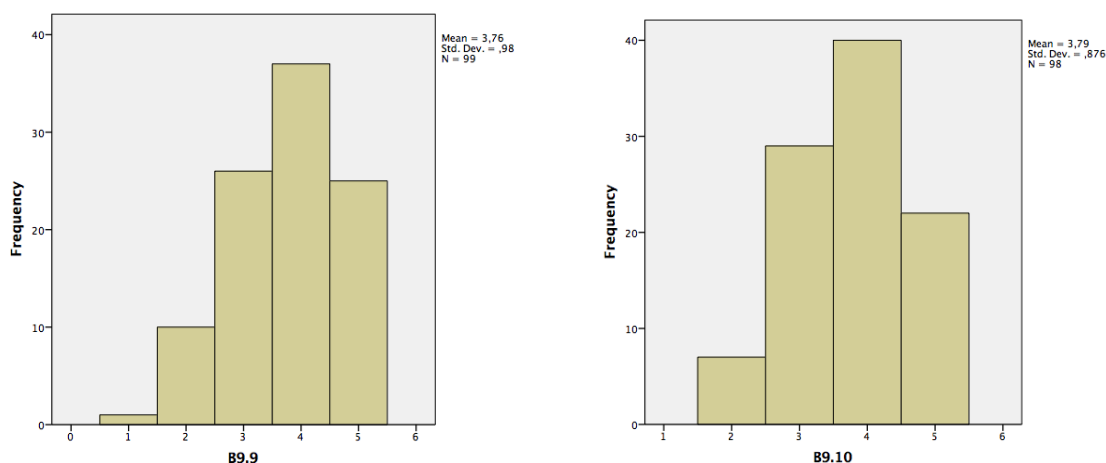
Πίνακας 4. Η άποψη των ατόμων του δείγματος για τους τομείς δεξιοτήτων-ικανοτήτων που πρέπει το εκπαιδευτικό σύστημα να δώσει έμφαση

Δεξιότητες-Ικανότητες	N	Min	Max	Median
B1. Γνωστικές ικανότητες	99	2	5	3,0
B2. Γλωσσική ικανότητα	99	2	5	4,0
B3. Μαθηματική ικανότητα	98	1	5	3,5
B4. Ικανότητα στις θετικές επιστήμες	99	1	5	3,0
B.5. Επικοινωνία σε Ξένες Γλώσσες	99	1	5	4,0
B.6. Γνώσεις ΤΠΕ	98	1	5	4,0
B.7. Μεθοδολογία της μάθησης-μεταγνωστικές ικανότητες	99	2	5	5,0
B.8. Κοινωνικές ικανότητες & ικανότητες που σχετίζονται με την ιδιότητα του πολίτη	99	2	5	5,0
B.9. Ανάπτυξη επιχειρηματικής ικανότητας & πρωτοβουλίας	99	1	5	5,0
B.10. Πολιτιστική έκφραση και πολιτισμική αναγνώριση	98	2	5	5,0

Όπως προκύπτει από τις απαντήσεις των υποκειμένων του δείγματος για τις αναφερόμενες στο ερωτηματολόγιο ικανότητες-δεξιότητες στις οποίες θα πρέπει να δοθεί έμφαση από το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα ιδιαίτερη έμφαση απαιτείται να δοθεί α) στη μεθοδολογία της μάθησης και τις **μεταγνωστικές ικανότητες**, δηλαδή στο να μαθαίνουν οι μαθητές- σπουδαστές-φοιτητές «πώς να μαθαίνουν» και να αποκτούν αντιληπτική ικανότητα και να κατανοούν τα φαινόμενα, β) στις **κοινωνικές ικανότητες** και τις ικανότητες που σχετίζονται με την ιδιότητα του πολίτη, γ) στην ανάπτυξη επιχειρηματικής ικανότητας και πρωτοβουλίας και τέλος δ) στην **πολιτιστική έκφραση και πολιτισμική αναγνώριση**. Οι ερωτώμενοι θεωρούν ότι το εκπαιδευτικό μας σύστημα «τα πηγαίνει καλά» όσον αφορά τις γνωστικές ικανότητες, τις ικανότητες που αναφέρονται στις θετικές επιστήμες, και τη μαθηματική ικανότητα.

Εικόνα 1. Ιστογράμματα συχνοτήτων των απαντήσεων των υποκειμένων του δείγματος σε κάθε ερώτηση που αφορά το βαθμό στον οποίο θεωρούν ότι το εκπαιδευτικό σύστημα πρέπει να δώσει έμφαση στην ανάπτυξη κάποιων δεξιοτήτων-ικανοτήτων (1= καθόλου, 5=πάρα πολύ).

Διδασκαλία Ξένης Γλώσσας στο Σχολείο

Στο σχολείο όλοι οι ερωτώμενοι απάντησαν ότι διδάχθηκαν ξένη γλώσσα. Η γλώσσα που σχεδόν καθολικά διδάσκεται ως ξένη γλώσσα στο σχολείο είναι η αγγλική. Έτσι, η συντριπτική πλειοψηφία του δείγματος, ποσοστό 98%, έχει διδαχθεί αγγλικά στο σχολείο. Ακολουθούν τα γερμανικά (44,9%) και τα γαλλικά (40,8%), ενώ ένα μικρό ποσοστό (6,1%) δηλώνει ότι διδάχθηκε ιταλικά και ποσοστό 1% δηλώνει «άλλη» ξένη γλώσσα.

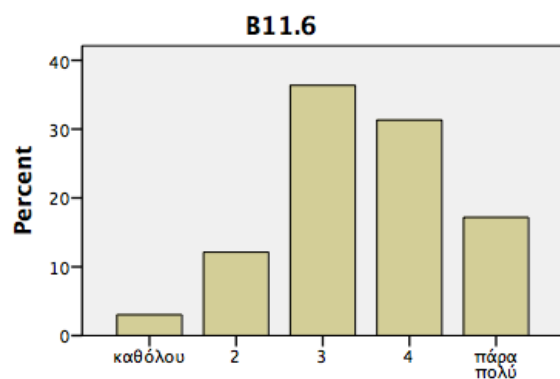
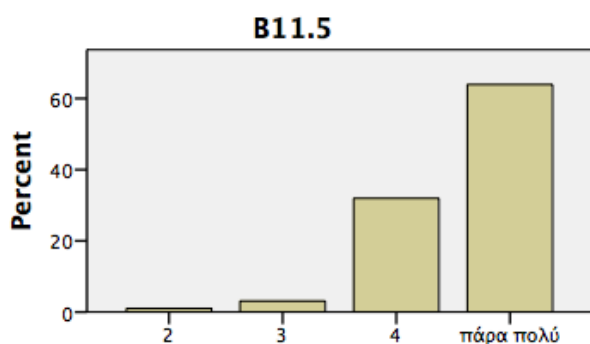
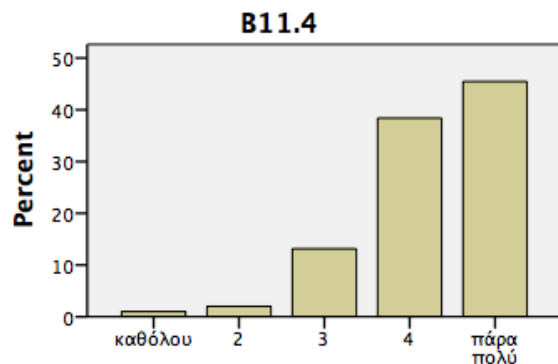
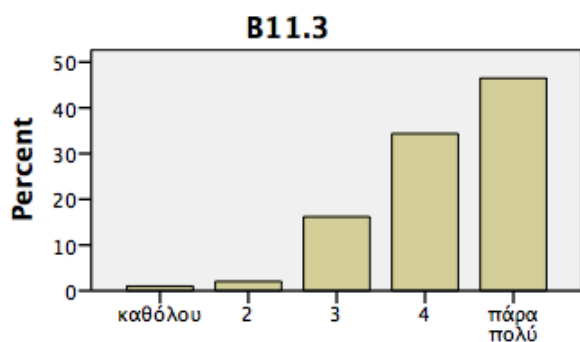
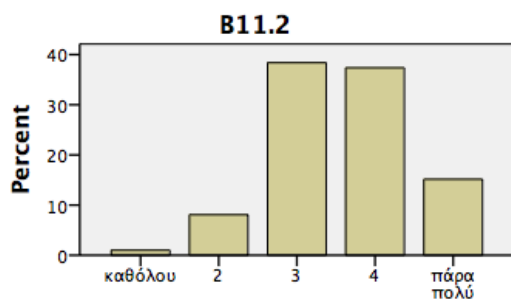
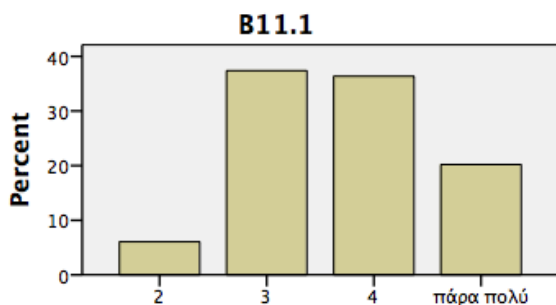
Αίτια μη απόκτησης κατάλληλων γνώσεων, δεξιοτήτων ή/και ικανοτήτων

Οι απόψεις των υποκειμένων της έρευνας σχετικά με τους λόγους μη απόκτησης γνώσεων, δεξιοτήτων ή/και ικανοτήτων στο σχολείο απεικονίζονται αναλυτικά στον Πίνακα 5, και στα γραφήματα της Εικόνας 2. Φαίνεται λοιπόν, ότι οι περισσότεροι θεωρούν ότι το μεγαλύτερο ρόλο για τη μη απόκτηση κατάλληλων γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων στο σχολείο παίζει ο λανθασμένος τρόπος εκμάθησης του μαθήματος (παπαγαλία). Τις λιγότερες ευθύνες αποδίδουν σε οικονομικούς παράγοντες (ελλιπή χρηματοδότηση, ύφεση οικονομίας) και στους ίδιους τους γονείς και τα παιδιά. (5βαθμη κλίμακα Likert, όπου 1= δεν ευθύνονται καθόλου, 5= ευθύνονται πάρα πολύ).

Πίνακας 5. Λόγοι για τους οποίους δεν αποκτώνται στο σχολείο οι απαραίτητες γνώσεις, δεξιότητες και στάσεις

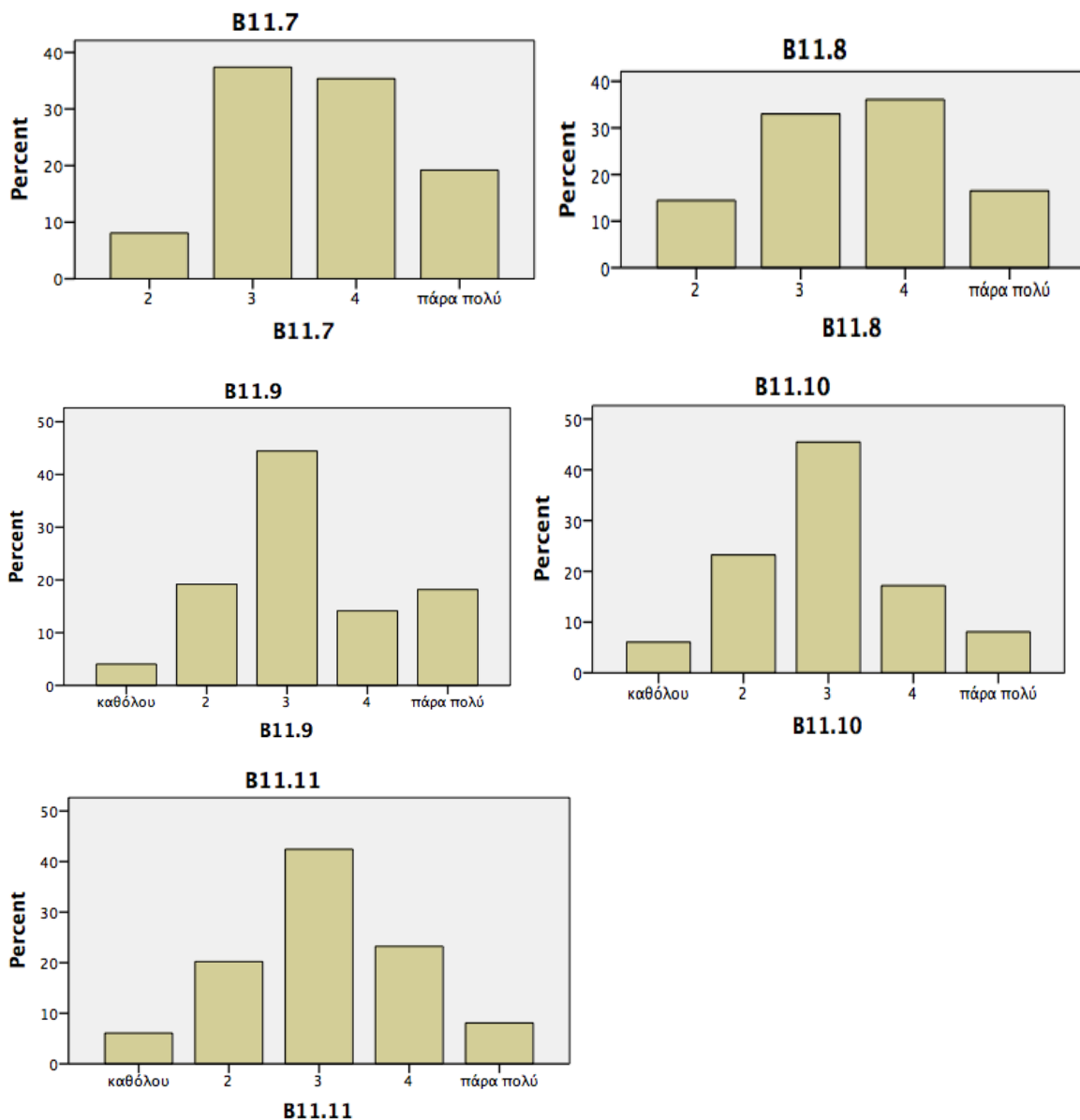
Λόγοι μη απόκτησης στο σχολείο των απαραίτητων γνώσεων δεξιοτήτων και στάσεων	N	Min	Max	Median
B11.1. Οι δάσκαλοι και οι καθηγητές	99	2	5	4,0
B11.2. Τα διδακτικά εγχειρίδια	99	1	5	4,0
B.11.3. Η γενική δομή του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος	99	1	5	4,0
B.11.4. Το «παραδοσιακό» μοντέλο διδασκαλίας	99	1	5	4,0
B.11.5. Ο λανθασμένος τρόπος εκμάθησης του μαθήματος (παπαγαλία)	97	2	5	5,0
B.11.6. Η ελλιπής χρηματοδότηση του εκπαιδευτικού συστήματος	99	1	5	3,0
B.11.7. Η ηγεσία και οι αρμόδιοι φορείς της εκπαίδευσης	99	2	5	4,0

B.11.8. Η πολιτική ηγεσία της χώρας	97	2	5	4,0
B.11.9. Η ελλιπής προσπάθεια των μαθητών για την απόκτηση των κατάλληλων εφοδίων για τη μελλοντική τους εξέλιξη	99	1	5	3,0
B.11.10. Οι γονείς και το ό,τι δεν δίνουν την απαραίτητη προσοχή για την πρόοδο του/των παιδιού/ών τους	99	1	5	3,0
B.11.11. Η οικονομική ύφεση και η δυσχερής κατάσταση στην αγορά εργασίας	99	1	5	3,0

B11.5

B11.6

Εικόνα 2. Κατανομή συχνοτήτων των απόψεων του δείγματος για τους παράγοντες που ευθύνονται για τη μη απόκτηση γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων στο σχολείο.

Όταν ζητήθηκε από τα άτομα του δείγματος να ιεραρχήσουν τις τρεις σημαντικότερες κατά τη γνώμη τους ικανότητες που θεωρούν ότι πρέπει να αποκτήσουν τότε οι απαντήσεις τους είχαν ως εξής:

Ως πρώτη προτεραιότητα οι ερωτώμενοι έθεσαν την απόκτηση επικοινωνιακών (12,1%) και κοινωνικών δεξιοτήτων (11,1%). Ακολουθούν οι ξένες γλώσσες (7,1%) και ο ψηφιακός γραμματισμός (7,1%), ενώ οι τέσσερις κατηγορίες ικανοτήτων που σχετίζονται με τη διαχείριση του άγχους, τη συνεργατικότητα, την κριτική σκέψη καθώς και την έκφραση/επικοινωνία συγκεντρώνουν έκαστη ποσοστό 6,1%. Στον Πίνακα 6 απεικονίζονται αναλυτικά οι πρώτες επιλογές των υποκειμένων της έρευνας στην ιεράρχηση των απαραίτητων ικανοτήτων.

Πίνακας 6. Πρώτη επιλογή στην ιεράρχηση των απαραίτητων ικανοτήτων που οι ερωτώμενοι/ες θεωρούν ότι πρέπει να αποκτήσουν

Ικανότητα	N	%
δεν απάντησαν	18,2	18,2
διαχείριση συγκρούσεων, επίλυση προβλημάτων	5	5,1
εύρεσης εργασίας/συγγραφή cv	2	2,0
συνεργατικότητα	6	6,1
οργανωτική	2	2,0
ανάληψη πρωτοβουλίας	1	1,0
αλτρουισμός	2	2,0
μεταδοτικότητα	1	1,0
συναισθηματική νοημοσύνη	1	1,0
διάκριση	1	1,0
επικοινωνιακές	12	12,1
κοινωνικές	11	11,1
διαχείριση άγχους	6	6,1
κριτική σκέψη	6	6,1
γλωσσικές/έκφραση	6	6,1
ξένες γλώσσες	7	7,1
μαθηματικές	1	1,0
ψηφιακό γραμματισμό	7	7,1
γνωστικές-μεταγνωστικές	4	4,0
Σύνολο	99	100,0

Ως δεύτερη επιλογή στην ιεράρχηση των ικανοτήτων που χρειάζεται να αποκτήσουν δηλώνουν τη διαχείριση συγκρούσεων, επίλυση προβλημάτων (10,1%), τις κοινωνικές ικανότητες (8,1%), τις ξένες γλώσσες (8,1%), τη συνεργατικότητα (7,1%) και τις επικοινωνιακές ικανότητες (6,1%). Οι δεύτερες επιλογές των υποκειμένων της έρευνας απεικονίζονται αναλυτικά στον Πίνακα 7.

Πίνακας 7. Δεύτερη επιλογή στην ιεράρχηση των ικανοτήτων που χρειάζεται να αποκτήσουν.

Ικανότητα	N	%
δεν απάντησαν	20	20,2
διαχείριση συγκρούσεων, επίλυση προβλημάτων	10	10,1
συνεργατικότητα	7	7,1
οργανωτική	1	1,0
ανάληψη πρωτοβουλίας	2	2,0
επικοινωνιακές	6	6,1
αντοχή	2	2,0
επιχειρηματικότητα	4	4,0
αυτοπεποίθηση	1	1,0
διοικητική ικανότητα	1	1,0
citizenship	5	5,1
υπομονή	2	2,0
κοινωνικές	8	8,1
ειλικρίνεια	1	1,0
θεατρική παιδεία	1	1,0
διαχείριση άγχους	2	2,0

άλλο	1	1,0
κριτική σκέψη	3	3,0
γλωσσικές/έκφραση	4	4,0
ξένες γλώσσες	8	8,1
μαθηματικές	1	1,0
ψηφιακό γραμματισμό	5	5,1
γνωστικές-μεταγνωστικές	4	4,0
Σύνολο	99	100,0

Ως τρίτη επιλογή στην ιεράρχηση των ικανοτήτων που εκτιμούν ότι χρειάζεται να αποκτήσουν τα άτομα που συμμετείχαν στο δείγμα, τα μεγαλύτερα ποσοστά συγκεντρώνουν οι μεταγνωστικές ικανότητες (11,1%), οι ξένες γλώσσες (7,1%), ο ψηφιακός γραμματισμός (6,1%) και η διαχείριση συγκρούσεων επίλυση προβλημάτων (6,1%). Οι τρίτες επιλογές των υποκειμένων της έρευνας στην ιεράρχηση απεικονίζονται αναλυτικά στον Πίνακα 8.

Πίνακας 8. Τρίτη επιλογή στην ιεράρχηση των ικανοτήτων που χρειάζεται να αποκτήσουν.

Ικανότητα	N	%
δεν απάντησαν	30	30,3
διαχείριση συγκρούσεων, επίλυση προβλημάτων	6	6,1
συνεργατικότητα	3	3,0
οργανωτική	1	1,0
ανάληψη πρωτοβουλίας	3	3,0
επικοινωνιακές	2	2,0
αντοχή	1	1,0
επιχειρηματικότητα	3	3,0
διοικητική ικανότητα	1	1,0
citizenship	3	3,0
υπομονή	2	2,0
αθλητική	3	3,0
προσαρμοστικότητα	1	1,0
κοινωνικές	4	4,0
εργατικότητα	1	1,0
ενσυναίσθηση	2	2,0
διάθεση για εξέλιξη	1	1,0
πρακτική ικανότητα	1	1,0
παιδεία	1	1,0
διαχείριση άγχους	1	1,0
κριτική σκέψη	1	1,0
γλωσσικές/έκφραση	3	3,0
ξένες γλώσσες	7	7,1
μαθηματικές	1	1,0
ψηφιακό γραμματισμό	6	6,1
γνωστικές-μεταγνωστικές	11	11,1
Σύνολο	99	100,0

Από τις απαντήσεις που δόθηκαν προκύπτει ότι οι ερωτώμενοι συμπεριλαμβάνουν σε μεγάλα ποσοστά στις τρεις πρώτες επιλογές ιεράρχησης των ικανοτήτων που θεωρούν ότι είναι απαραίτητο να αποκτήσουν τις κοινωνικές, τις επικοινωνιακές και τις μεταγνωστικές ικανότητες, τις ξένες γλώσσες, τη διαχείριση συγκρούσεων και τον ψηφιακό γραμματισμό.

Γ. Απασχόληση και Δεξιότητες

Εργασία στο παρελθόν

Η πλειοψηφία του δείγματος (53,1%) δεν έχει εργαστεί στο παρελθόν, ενώ σε ποσοστό 46,9% δηλώνουν ότι έχουν εργαστεί.

Από όσους δήλωσαν ότι έχουν εργαστεί στο παρελθόν, η εργασιακή τους εμπειρία όπως αποτυπώνεται στον Πίνακα 9 δείχνει ότι η πλειοψηφία έχει εργαστεί για διάστημα μικρότερο των δύο ετών (73,9%) και μόνο ένα ποσοστό 26,1% έχει εργαστεί για διάστημα πάνω από δύο έτη. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι το μεγαλύτερο ποσοστό συγκεντρώνει η κατηγορία όσων έχουν εργαστεί για χρονικό διάστημα ίσο ή μικρότερο των 6 μηνών (52,2%).

Πίνακας 9. Χρονικό διάστημα επαγγελματικής εμπειρίας

Επαγγελματική Εμπειρία	N	%
<=6 μήνες	24	52,2
1 χρόνο	4	8,7
1,5 χρόνο	4	8,7
<2 χρόνια	2	4,3
>2 χρόνια	12	26,1
Σύνολο	46	100,0

Οι κλάδοι στους οποίους έχουν απασχοληθεί οι ερωτώμενοι που είχαν εργαστεί απεικονίζονται στον Πίνακα 10. Οι κυριότεροι κλάδοι απασχόλησης είναι τα παιδαγωγικά, η μισθωτή εργασία στον ιδιωτικό τομέα, η εστίαση, η πώληση αγαθών, ο τουρισμός και ο αγροτικός τομέας.

Πίνακας 10. Κατανομή του δείγματος ανά κλάδο απασχόλησης, όπως δηλώθηκε από τους ίδιους

Κλάδος απασχόλησης*	N	%
δεν απάντησαν	61	61,6
επαγγελματικός αθλητισμός	1	1,0
παιδαγωγικά	7	7,1
πωλητής/τρια	3	3,0
προώθηση προϊόντων	1	1,0
οικοδομή	1	1,0
Εστίαση & παιδαγωγικά	4	4,0
επιχειρησεις	1	1,0
ξυλεία	1	1,0
ταξί	1	1,0
τουρισμός	3	3,0
αγροτικά	3	3,0
ιδιωτική υπάλληλος	6	6,1
εστίαση	5	5,1
φροντίδα παιδιών	1	1,0
Σύνολο	99	100,0

*Η κατανομή έγινε με βάση τις δηλώσεις των συμμετεχόντων στην έρευνα. Η προώθηση προϊόντων παρέμεινε σε ξεχωριστή κατηγορία, καθώς είναι μια περιστασιακή απασχόληση που διαφέρει από τις άλλες. Επίσης, η φροντίδα παιδιών κατηγοριοποιήθηκε χωριστά από τα «παιδαγωγικά» που αναφέρονταν σε κατ' οίκον μαθήματα. Τέλος, όσοι δήλωσαν παιδαγωγικά & εστίαση, δηλαδή εργάζονταν και ως σερβιτόροι, μπαρμεν κλπ ενώ τα απογεύματα έκαναν και ιδιαίτερα μαθήματα καταχωρίστηκαν ως ξεχωριστή κατηγορία. Αναλυτική παράθεση των αντικειμένων απασχόλησης των ατόμων του δείγματος όπως αυτά τα ανέφεραν γίνεται στο Παράρτημα Α.

Από την ερώτηση που ζητήθηκε από τα υποκείμενα της έρευνας να αναφέρουν πιο συγκεκριμένα το αντικείμενο της απασχόλησής τους προκύπτει ότι η απασχόληση με παιδιά (φύλαξη, δημιουργική απασχόληση, διδασκαλία, μελέτη), η απασχόληση ως σερβιτόρος/α και ως πωλητής/τρια είναι τα κύρια αντικείμενα απασχόλησής τους, ενώ αρκετοί/ές δηλώνουν ότι έχουν απασχοληθεί σε διαφορετικά αντικείμενα. Αναλυτικά παρουσιάζονται τα αντικείμενα απασχόλησης όπως δηλώθηκαν από τους ερωτώμενους στο Παράρτημα Α.

Στην ερώτηση σε σχέση με το χρονικό διάστημα που έχουν να εργαστούν η πλειοψηφία, όσων είχαν απασχοληθεί στο παρελθόν, δεν έχει εργαστεί τους τελευταίους έξι μήνες (42,4%), ποσοστό 39,4% τον τελευταίο χρόνο, ενώ σημαντικό είναι και το ποσοστό όσων δηλώνουν ότι έχουν να δουλέψουν πάνω από δύο χρόνια (12,1%). Αναλυτικά οι απαντήσεις των ερωτώμενων παρουσιάζονται στον Πίνακα 11.

Πίνακας 11. Χρονικό διάστημα ανεργίας

Διάστημα ανεργίας	N	%
<=6 μήνες	14	42,4
1 χρόνο	13	39,4
1,5 χρόνο	1	3,0
2 χρόνια	1	3,0
>2 χρόνια	4	12,1
Σύνολο	33	100,0

Στην ερώτηση σε σχέση με την αιτία αποχώρησης από την τελευταία θέση απασχόλησης οι ερωτώμενοι/ες που απάντησαν δήλωσαν ως κύριο λόγο τις σπουδές τους, αλλά και τη λήξη της σύμβασής τους, την πίεση, την αλλαγή τόπου κατοικίας, τη μείωση του προσωπικού, το κλείσιμο της επιχείρησης, το γεγονός ότι το αντικείμενο σπουδών τους δεν ήταν σχετικό με την εργασία που έκαναν και την αναντιστοιχία έργου με μισθό. Αναλυτικά παρουσιάζονται οι λόγοι που δηλώθηκαν από τους ερωτώμενους στον Πίνακα 12.

Πίνακας 12. Λόγοι αποχώρησης από την τελευταία θέση εργασίας

Λόγος αποχώρησης	N	%
δεν απάντησαν	68	68,7
πίεση	2	2,0
στρατός	1	1,0
σπουδές	11	11,1
αλλαγή τόπου κατοικίας	2	2,0
λήξη σύμβασης	5	5,1
ανία	1	1,0
μείωση προσωπικού	2	2,0
κλείσιμο επιχείρησης	2	2,0
άσχετο με το αντικείμενό μου	2	2,0
αναντιστοιχία έργου-μισθού	2	2,0
άλλο	1	1,0

Σύνολο	99	100,0
---------------	----	-------

Όσοι απάντησαν στην ερώτηση σε σχέση με τα προσόντα που ζητούσαν στην εργασία τους και δεν τα διέθεταν, στην περίπτωση που ως λόγος απόλυσης ήταν η έλλειψη προσόντων, δήλωσαν ως λόγο την έλλειψη «υπομονής» και «μυικής δύναμης», ενώ αναφέρθηκαν και στη μη γνώση ξένων γλωσσών και στην έλλειψη εμπειρίας/προϋπηρεσίας. Αναλυτικά οι απαντήσεις απεικονίζονται στον Πίνακα 13.

Πίνακας 13. Έλλειψη προσόντων που οδήγησαν σε απόλυση

Προσόν	N	%
δεν απάντησαν	92	92,9
υπομονή	2	2,0
ξένες γλώσσες	1	1,0
έφυγα με τη θέλησή μου	1	1,0
εμπειρία/προϋπηρεσία	1	1,0
μυική δύναμη	2	2,0
Σύνολο	99	100,0

Όσον αφορά τη δυνατότητα επικοινωνίας των ατόμων του δείγματος σε άλλες γλώσσες πέραν της μητρικής τους η συντριπτική πλειοψηφία, 98,6%, απάντησε θετικά. Πιο συγκεκριμένα οι απαντήσεις των υποκειμένων της έρευνας σε σχέση με το επίπεδο επικοινωνίας τους σε ξένες γλώσσες απεικονίζονται ανά γλώσσα στον Πίνακα 14. Η γλώσσα στην οποία μπορούν να επικοινωνήσουν καλύτερα τα υποκείμενα της έρευνας είναι η αγγλική κυρίως όσον αφορά τη γραφή και την ανάγνωση, ενώ στα γερμανικά γαλλικά και ιταλικά η πλειονότητα του δείγματος δηλώνει ότι μπορεί να επικοινωνήσει σε βασικό επίπεδο. Επιπλέον η πλειονότητα του δείγματος δηλώνει χαμηλά ποσοστά όσον αφορά την ικανότητα ομιλίας σε εξαιρετικό επίπεδο.

Πίνακας 14. Επίπεδο επικοινωνίας σε ξένες γλώσσες

Γλώσσα	Ικανότητα Γραφής				Ικανότητα Ανάγνωσης				Ικανότητα Ομιλίας			
	Βασικό	Καλό	Πολύ καλό	Εξαιρετικό	Βασικό	Καλό	Πολύ καλό	Εξαιρετικό	Βασικό	Καλό	Πολύ καλό	Εξαιρετικό
Αγγλικά	13%	28,7%	41,5%	16%	5,4%	17,4%	50%	27,2%	15,2%	42,4%	32,6%	9,8%
Γερμανικά	56,7%	23,3%	13,3%	6,7%	50%	25%	15,6%	9,4%	60%	26,7%	6,7%	6,7%
Γαλλικά	63,3%	23,3%	10%	3,3%	56,7%	20%	16,7%	6,7%	65,5%	24,1%	6,9%	3,4%
Ιταλικά	60%	10%	20%	10%	60%	10%	20%	10%	80%	10%		10%
Άλλη Γλώσσα*	83,3%		16,7%		66,7%	16,7%		16,7%	83,3%			16,7%

*Στην κατηγορία άλλη γλώσσα έχουν δηλωθεί τα ιαπωνικά (2%), τα ισπανικά (2%), τα ρώσικα (1%) και τα σέρβικα (1%).

Στην ερώτηση «αν γνωρίζουν να χρησιμοποιούν Η/Υ, προγράμματα Η/Υ και άλλες Νέες Τεχνολογίες» η συντριπτική πλειοψηφία του δείγματος απάντησε θετικά (97,9%). Το επίπεδο γνώσης των υποκειμένων της έρευνας όπως δηλώθηκε από αυτά, απεικονίζεται αναλυτικά στον Πίνακα 15.

Πίνακας 15. Επίπεδο ικανοτήτων σε προγράμματα Η/Υ και Νέες Τεχνολογίες

Προγράμματα Η/Υ και Νέες Τεχνολογίες	Επίπεδο Ικανοτήτων			
	Βασικό	Καλό	Πολύ Καλό	Εξαιρετικό
Επεξεργασία κειμένου (π.χ. Word)	1%	25,5%	41,8%	31,6%
Υπολογιστικά Φύλλα (π.χ. Excel)	36,2%	27,7%	22,3%	13,8%
Βάσεις Δεδομένων (π.χ. Access)	52,3%	24,4%	16,3%	7%
Παρουσιάσεις (π.χ. Power Point)	4,2%	30,2%	35,4%	30,2%
Διαδίκτυο (Internet)	7,4%	44,2%	47,4%	1,1%

Η πλειοψηφία των ερωτώμενων σε όλες τις κατηγορίες -εκτός από τις βάσεις δεδομένων και τα υπολογιστικά φύλλα- απαντά ότι οι ικανότητες τους είναι πάνω από το βασικό επίπεδο. Όπως ήταν αναμενόμενο τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης συγκεντρώνουν το μεγαλύτερο ποσοστό όσων δηλώνουν εξαιρετικό επίπεδο ικανοτήτων. Επίσης εξαιρετικό επίπεδο δηλώνουν σε μεγάλα ποσοστά στην επεξεργασία κειμένου (31,6%) και στις παρουσιάσεις (30,2%). Επιπλέον 2 από τους ερωτηθέντες στην κατηγορία «άλλο» δήλωσαν γνώση για χρήση του outlook και επεξεργασία ήχου-βίντεο αντίστοιχα.

Στην ερώτηση κατά πόσο έχουν αναπτύξει από την επαγγελματική τους εμπειρία ικανότητες που σχετίζονται με την ομαδική συνεργασία, τη διαπροσωπική επικοινωνία και τη διαχείριση κρίσεων και συγκρούσεων στο χώρο εργασίας η πλειοψηφία του δείγματος, ποσοστό 69,4% απάντησε θετικά.

Από αυτούς στη συνέχεια ζητήθηκε να συγκεκριμενοποιήσουν ποια από τις ικανότητες -ομαδική συνεργασία, διαπροσωπική επικοινωνία, διαχείριση κρίσεων και συγκρούσεων στο χώρο εργασίας- ανέπτυξαν περισσότερο. Οι ερωτώμενοι/ες όπως προκύπτει από τον Πίνακα 16, που παρουσιάζει αναλυτικά τις απαντήσεις τους, ανέπτυξαν περισσότερο ικανότητες ομαδικής συνεργασίας (36,45%), διαπροσωπικής επικοινωνίας (36,4%), και ικανότητες διαχείρισης κρίσεων και συγκρούσεων (18,2%), ενώ σε ποσοστό 9% δήλωσαν συνδυασμό ανάπτυξης των παραπάνω ικανοτήτων.

Πίνακας 16. Ικανότητα που ανέπτυξαν από την επαγγελματική τους εμπειρία.

Ικανότητα	N	%
ομαδική συνεργασία	12	36,4
διαπροσωπική επικοινωνία	12	36,4
διαχείριση κρίσεων - συγκρούσεων	6	18,2
ομαδική συνεργασία & διαπροσωπική επικοινωνία	1	3,0
διαπροσωπική επικοινωνία & διαχείριση κρίσεων	1	3,0
Ομαδική συνεργασία & Διαπροσωπική επικοινωνία & διαχείριση κρίσεων	1	3,0
Σύνολο	33	100,0

Όσον αφορά το βαθμό στον οποίο εκτιμούν ότι έχουν αναπτύξει συγκεκριμένες δεξιότητες – ικανότητες από την επαγγελματική τους εμπειρία τα αποτελέσματα παρουσιάζονται στον Πίνακα 17 (Για 5βαθμη κλίμακα Likert όπου 1=καθόλου και 5=πάρα πολύ). Παρατηρώντας τις απαντήσεις βλέπουμε ότι κανένας/καμμία ερωτώμενος/η δεν έχει δηλώσει ότι έχει αποκτήσει σε πολύ μεγάλο βαθμό διοικητική ικανότητα, ούτε «σύνταξη κειμένων με γραμματική και συντακτική σαφήνεια και πληρότητα» κάτι που ίσως σχετίζεται με τις θέσεις και τα αντικείμενα απασχόλησης που κατείχαν οι ερωτώμενοι/ες. Πολλοί ήταν όμως αυτοί που ανέφεραν ότι η επαγγελματική τους εμπειρία τους βοήθησε στην «καλή επικοινωνία με τρίτους», στη «διαχείριση χρόνου-τήρηση προθεσμιών», στην «ικανότητα ομαδικής εργασίας», στην «οργανωτική ικανότητα» καθώς και στην «ικανότητα μάθησης από τον χώρο εργασίας και την επαγγελματική εμπειρία».

Πίνακας 17. Οι τιμές κεντρικής τάσης (διάμεσοι) του δείγματος για συγκεκριμένες δεξιότητες - ικανότητες που εκτιμούν ότι έχουν αποκτήσει από την επαγγελματική τους εμπειρία

	Min	Max	Median
Διοικητική ικανότητα	1	4	2,0
Μεθοδικότητα	1	5	3,0
Αναλυτική σκέψη	1	5	3,0
Συνθετική σκέψη	1	5	3,0
Σύνταξη κειμένων με γραμματική και συντακτική σαφήνεια και πληρότητα	1	5	2,0
Επίλυση προβλημάτων	1	5	3,0
Καλή επικοινωνία με τρίτους	1	5	4,0
Διαχείριση χρόνου-τήρηση προθεσμιών	1	5	4,0
Διαχείριση άγχους-εργασιακής πίεσης	1	5	3,0
Διαχείριση κρίσεων και συγκρούσεων στο χώρο εργασίας	1	5	3,0
Ικανότητα ομαδικής συνεργασίας	1	5	4,0
Οργανωτική ικανότητα	1	5	4,0
Πρωτοβουλία	1	5	3,0
Ικανότητα διαπραγμάτευσης	1	5	3,0
Ικανότητα προσαρμογής σε νέα αντικείμενα και συνθήκες εργασίας και μεταβαλλόμενα περιβάλλοντα εργασίας	1	5	3,0
Ικανότητα μάθησης από τον χώρο εργασίας και την επαγγελματική εμπειρία	1	5	4,0

Ζητήθηκε από τα υποκείμενα της έρευνας να ιεραρχήσουν με φθίνουσα σειρά πέντε δεξιότητες που κρίνουν ότι χρειάζεται να βελτιώσουν ή να αποκτήσουν προκειμένου να βρουν πιο εύκολα εργασία. Τα αποτελέσματα δίνονται στους Πίνακες 18,19, 20, 21 και 22.

Πίνακας 18. Πρώτη επιλογή δεξιότητας-ικανότητας που το δείγμα εκτιμά ότι χρειάζεται να βελτιώσει ή να αποκτήσει

Δεξιότητα-ικανότητα	N	%
δεν απάντησαν	28	28,3
διαχείριση συγκρούσεων, επίλυση προβλημάτων	6	6,1
προϋπηρεσία	1	1,0
συνεργατικότητα	3	3,0
οργανωτική ικανότητα/μεθοδικότητα	6	6,1
πτυχίο/μεταπτυχιακό/διδακτορικό	4	4,0
ανάληψη πρωτοβουλίας	9	9,1
επικοινωνιακές	15	15,2
διοικητική ικανότητα	5	5,1
κοινωνικές	3	3,0
συνέπεια/επιμονή/υπομονή/πειθαρχία	2	2,0
διαχείριση άγχους	13	13,1
κριτική σκέψη	1	1,0
γλωσσική έκφραση	1	1,0
ξένες γλώσσες	2	2,0

Σύνολο	99	100,0
--------	----	-------

Ως πρώτη επιλογή οι ερωτώμενοι/ες έχουν τη βελτίωση ή απόκτηση επικοινωνιακών ικανοτήτων και τη διαχείριση άγχους, ενώ η κριτική σκέψη και η γλωσσική έκφραση είναι πολύ χαμηλά στις προτεραιότητες τους, καθώς αναφέρονται μόνο από το 1% του δείγματος.

Πίνακας 19. Δεύτερη επιλογή δεξιότητας-ικανότητας που το δείγμα εκτιμά ότι χρειάζεται να βελτιώσει ή να αποκτήσει

Δεξιότητα-Ικανότητα	N	%
δεν απάντησαν	28	28,3
διαχείριση συγκρούσεων, επίλυση προβλημάτων	11	11,1
προϋπηρεσία	4	4,0
συνεργατικότητα	9	9,1
οργανωτική ικανότητα/μεθοδικότητα	12	12,1
πτυχίο/μεταπτυχιακό/διδακτορικό	1	1,0
ανάληψη πρωτοβουλίας	5	5,1
επικοινωνιακές	3	3,0
κοινωνικές	7	7,1
συνέπεια/επιμονή/υπομονή/πειθαρχία	1	1,0
διαχείριση άγχους	10	10,1
κριτική σκέψη	4	4,0
γλωσσική έκφραση	3	3,0
ξένες γλώσσες	1	1,0
Σύνολο	99	100,0

Ως δεύτερη επιλογή οι δεξιότητες-ικανότητες που συγκεντρώνουν τα μεγαλύτερα ποσοστά είναι η οργανωτική ικανότητα/μεθοδικότητα και η διαχείριση του άγχους. Τα μικρότερα ποσοστά συγκεντρώνουν τα τυπικά προσόντα (πτυχίο, μεταπτυχιακό, διδακτορικό), η συνέπεια/επιμονή/υπομονή/πειθαρχία και η επικοινωνία σε ξένες γλώσσες.

Πίνακας 20. Τρίτη επιλογή δεξιότητας-ικανότητας που το δείγμα εκτιμά ότι χρειάζεται να βελτιώσει ή να αποκτήσει

Δεξιότητα-Ικανότητα	N	%
δεν απάντησαν	29	29,3
διαχείριση συγκρούσεων, επίλυση προβλημάτων	20	20,2
προϋπηρεσία	1	1,0
συνεργατικότητα	5	5,1
οργανωτική ικανότητα/μεθοδικότητα	11	11,1
πτυχίο/μεταπτυχιακό/διδακτορικό	1	1,0
ανάληψη πρωτοβουλίας	7	7,1
επικοινωνιακές	2	2,0
διοικητική ικανότητα	4	4,0

κοινωνικές	7	7,1
εργατικότητα	2	2,0
ευρηματικότητα	1	1,0
διαχείριση άγχους	5	5,1
κριτική σκέψη	1	1,0
ξένες γλώσσες	1	1,0
ψηφιακό γραμματισμό	1	1,0
γνωστικές-μεταγνωστικές	1	1,0
Σύνολο	99	100,0

Ως *τρίτη επιλογή* οι δεξιότητες-ικανότητες που συγκεντρώνουν τα μεγαλύτερα ποσοστά είναι η διαχείριση συγκρούσεων, επίλυση προβλημάτων και η οργανωτική ικανότητα/μεθοδικότητα. Τα μικρότερα ποσοστά συγκεντρώνουν η προϋπηρεσία, τα τυπικά προσόντα (πτυχίο, μεταπτυχιακό, διδακτορικό), η κριτική σκέψη, η επικοινωνία σε ξένες γλώσσες, ο ψηφιακός γραμματισμός και οι γνωστικές-μεταγνωστικές ικανότητες.

Πίνακας 21. Τέταρτη επιλογή δεξιότητας-ικανότητας που χρειάζεται να βελτιώσουν ή να αποκτήσουν

Δεξιότητα-Ικανότητα	N	%
δεν απάντησαν	35	35,4
διαχείριση συγκρούσεων, επίλυση προβλημάτων	10	10,1
συνεργατικότητα	3	3,0
οργανωτική ικανότητα/μεθοδικότητα	12	12,1
πτυχίο/μεταπτυχιακό/διδακτορικό	2	2,0
ανάληψη πρωτοβουλίας	5	5,1
επικοινωνιακές	3	3,0
διοικητική ικανότητα	4	4,0
κοινωνικές	8	8,1
εργατικότητα	2	2,0
συνέπεια/επιμονή/υπομονή/πειθαρχία	3	3,0
διαχείριση άγχους	3	3,0
κριτική σκέψη	4	4,0
γλωσσική έκφραση	1	1,0
ξένες γλώσσες	3	3,0
γνωστικές-μεταγνωστικές	1	1,0
Σύνολο	99	100,0

Ως *τέταρτη επιλογή* οι δεξιότητες-ικανότητες που συγκεντρώνουν τα μεγαλύτερα ποσοστά είναι η οργανωτική ικανότητα/μεθοδικότητα και η διαχείριση συγκρούσεων, επίλυση προβλημάτων. Τα μικρότερα ποσοστά συγκεντρώνει η προϋπηρεσία, η γλωσσική έκφραση και οι γνωστικές-μεταγνωστικές ικανότητες.

Πίνακας 22. Πέμπτη επιλογή δεξιότητας-ικανότητας που χρειάζεται να βελτιώσουν ή να αποκτήσουν

Δεξιότητα-Ικανότητα	N	%
δεν απάντησαν	41	41,4
διαχείριση συγκρούσεων, επίλυση προβλημάτων	8	8,1
προϋπηρεσία	1	1,0
συνεργατικότητα	2	2,0
οργανωτική ικανότητα/μεθοδικότητα	5	5,1
ανάληψη πρωτοβουλίας	6	6,1
επικοινωνιακές	4	4,0
διοικητική ικανότητα	1	1,0
κοινωνικές	9	9,1
εργατικότητα	1	1,0
επιχειρηματικότητα	2	2,0
συνέπεια/επιμονή/υπομονή/πειθαρχία	2	2,0
ευρηματικότητα	2	2,0
διαχείριση άγχους	6	6,1
κριτική σκέψη	8	8,1
γλωσσική έκφραση	1	1,0
Σύνολο	99	100,0

Ως πέμπτη επιλογή οι δεξιότητες-ικανότητες που συγκεντρώνουν τα μεγαλύτερα ποσοστά είναι η διαχείριση συγκρούσεων, οι κοινωνικές δεξιότητες και η κριτική σκέψη, ενώ τα μικρότερα ποσοστά συγκεντρώνει η προϋπηρεσία, η διοικητική ικανότητα, η εργατικότητα και η γλωσσική έκφραση.

Συνολικά, οι δεξιότητες – ικανότητες που συγκεντρώνουν τα μεγαλύτερα ποσοστά των υποκειμένων της έρευνας ως επιλογές στην ιεράρχηση των επιλογών τους είναι **η οργανωτική ικανότητα/μεθοδικότητα, η διαχείριση συγκρούσεων - επίλυση προβλημάτων, η διαχείριση του άγχους και η βελτίωση ή απόκτηση επικοινωνιακών ικανοτήτων.**

Δ. Κατάρτιση και Δεξιότητες

Συμμετοχή σε προγράμματα κατάρτισης

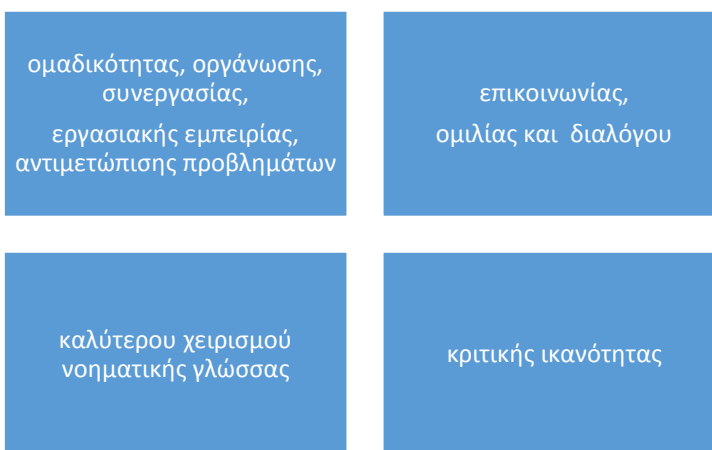
Η πλειονότητα των συμμετεχόντων σε ποσοστό 80,8% έχει λάβει μέρος σε κάποιο πρόγραμμα κατάρτισης (Εικόνα 3).

Εικόνα 3. Γραφική παράσταση της κατανομής της συμμετοχής του δείγματος σε προγράμματα κατάρτισης.

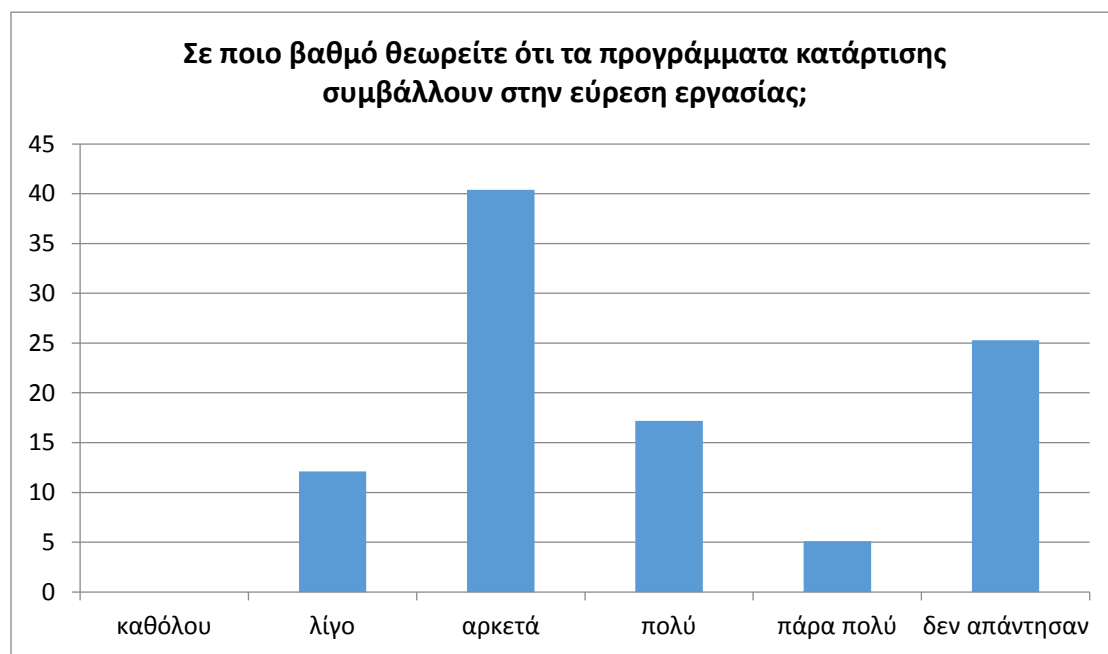
Οκτώ αντικείμενα εκμάθησης - γνωστικά αντικείμενα προγραμμάτων κατάρτισης αναφέρθηκαν από τους συμμετέχοντες: voucher, ξένες γλώσσες, πιστοποίηση ecdl πληροφορικής, φωτογραφία, ψυχολογία, εκπαίδευση και λογοτεχνία, νοηματική και braille, αισθητικός.

Αντίστοιχες δεξιότητες αναφέρθηκαν από ελάχιστους (6) συμμετέχοντες οι οποίοι δήλωσαν ότι απέκτησαν ή ανέπτυξαν δεξιότητες επικοινωνίας, ομαδικότητας, οργάνωσης, κριτικής ικανότητας, καλύτερου χειρισμού νοηματικής γλώσσας, συνεργασίας, εργασιακής εμπειρίας, συνεργασίας με άλλους, αντιμετώπισης προβλημάτων, ομιλίας και διαλόγου. Επίσης έκαναν αναφορά σε δεξιότητες που σχετίζονται με νέα γνώση, πρωτοβουλία, γλώσσα, οργάνωση, υπομονή, πρωτοβουλία, κριτική ικανότητα και διοικητική ικανότητα.

Συμβολή των προγραμμάτων κατάρτισης στην εύρεση εργασίας

Το σύνολο των ερωτώμενων θεωρεί ότι τα προγράμματα κατάρτισης συμβάλλουν σε ένα βαθμό στην εύρεση εργασίας. Η διάμεσος τιμή (median) των απαντήσεων τους (Δ.Τ= 3.0) αντιστοιχεί στην άποψη ότι συμβάλλουν αρκετά (1=καθόλου, 2=λίγο, 3= αρκετά, 4=πολύ, 5= πάρα πολύ). Συγκεκριμένα κανένας δε θεώρησε ότι δε συμβάλλουν καθόλου ενώ το 12,1% και το 5,1% ότι συμβάλλουν λίγο και πάρα πολύ αντίστοιχα. Να σημειωθεί ότι ένα ποσοστό 25,3% δε δήλωσε την άποψή του για το βαθμό συμβολής των προγραμμάτων κατάρτισης στην εύρεση εργασίας (Εικόνα 4).

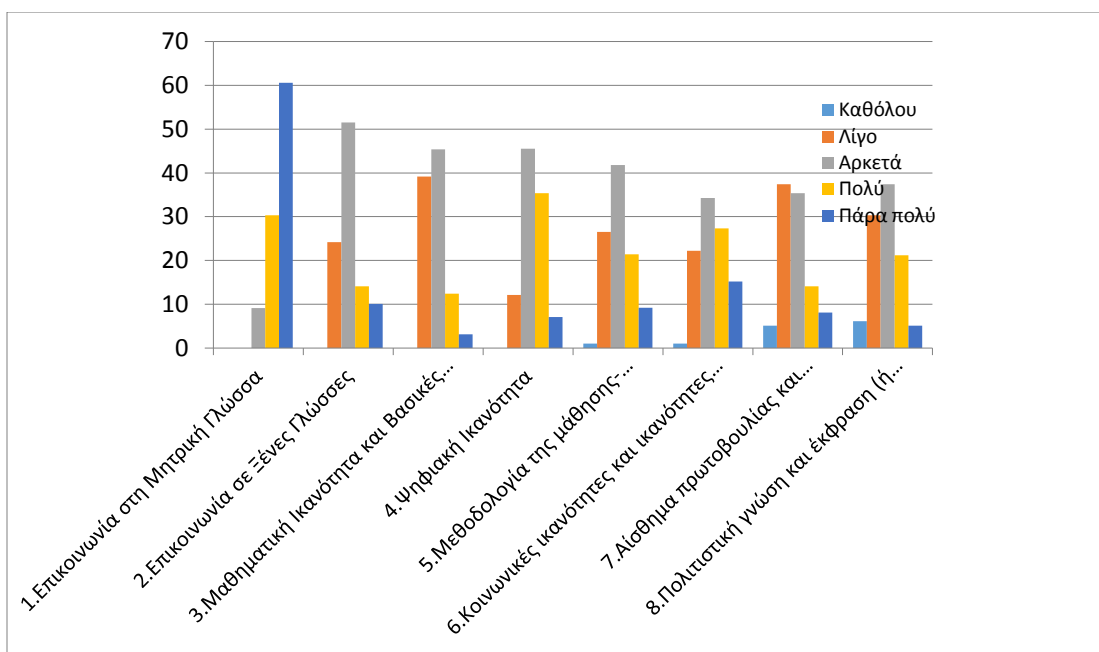
Εικόνα 4. Κατανομή (%) του δείγματος βάση του βαθμού που πιστεύουν ότι τα προγράμματα κατάρτισης μπορούν να συμβάλλουν στην εύρεση εργασίας.

Ικανότητες που θεωρούν ότι διαθέτουν οι συμμετέχοντες

Από τους συμμετέχοντες ζητήθηκε να δηλώσουν σε ποιο βαθμό θεωρούν ότι διαθέτουν βασικές και κοινωνικές ικανότητες (1=καθόλου, 2=λίγο, 3= αρκετά, 4=πολύ, 5= πάρα πολύ). Η κατανομή των απαντήσεών τους για κάθε ικανότητα που ερωτήθηκαν δίνεται στον Πίνακα 23 και στην Εικόνα 5.

Πίνακας 23. Κατανομή του δείγματος αναλόγως του βαθμού στον οποίο τα άτομα θεωρούν ότι κατέχουν κάποιες Βασικές Ικανότητες

Βασικές Ικανότητες	Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Πάρα Πολύ
1.Επικοινωνία στη Μητρική Γλώσσα	-	-	9.1	30.3	60.6
2.Επικοινωνία σε Ξένες Γλώσσες	-	24.2	51.5	14.1	10.1
3.Μαθηματική Ικανότητα και Βασικές Ικανότητες στην Επιστήμη και την Τεχνολογία	-	39.2	45.4	12.4	3.1
4.Ψηφιακή Ικανότητα	-	12.1	45.5	35.4	7.1
5.Μεθοδολογία της μάθησης- μεταγνωστικές ικανότητες (learning to learn)	1.0	26.5	41.8	21.4	9.2
6.Κοινωνικές ικανότητες και ικανότητες που σχετίζονται με την ιδιότητα του πολίτη	1.0	22.2	34.3	27.3	15.2
7.Αίσθημα πρωτοβουλίας και επιχειρηματικότητα	5.1	37.4	35.4	14.1	8.1
8.Πολιτιστική γνώση και έκφραση (ή διαφορετικά πολιτιστική έκφραση και πολιτισμική αναγνώριση)	6.1	30.3	37.4	21.2	5.1

Εικόνα 5. Κατανομή του δείγματος αναλόγως του βαθμού στον οποίο εκτιμά ότι διαθέτει κάποιες βασικές ικανότητες.

Πίνακας 24. Μέτρα κεντρικής τάσης για το βαθμό στον οποίο τα άτομα θεωρούν ότι κατέχουν κάποιες Βασικές ικανότητες

Βασικές Ικανότητες	ελάχιστη τιμή	μέγιστη τιμή	διάμεσος τιμή
1.Επικοινωνία στη Μητρική Γλώσσα	3.0	5.0	5.00
2.Επικοινωνία σε Ξένες Γλώσσες	2.0	5.0	3.00
3.Μαθηματική Ικανότητα και Βασικές Ικανότητες στην Επιστήμη και την Τεχνολογία	2.0	5.0	3.00
4.Ψηφιακή Ικανότητα	2.0	5.0	3.00
5.Μεθοδολογία της μάθησης- μεταγνωστικές ικανότητες (learning to learn)	1.0	5.0	3.00
6.Κοινωνικές ικανότητες και ικανότητες που σχετίζονται με την ιδιότητα του πολίτη	1.0	5.0	3.00
7.Αίσθημα πρωτοβουλίας και επιχειρηματικότητα	1.0	5.0	3.00
8.Πολιτιστική γνώση και έκφραση (ή διαφορετικά πολιτιστική έκφραση και πολιτισμική αναγνώριση)	1.0	5.0	3.00

Οι συμμετέχοντες στην έρευνα θεωρούν ότι διαθέτουν την ικανότητα επικοινωνίας στη μητρική γλώσσα σε υψηλό επίπεδο και συγκεκριμένα ποσοστό μεγαλύτερο του 90% δηλώνει ότι έχει πολύ καλό ή καλό επίπεδο επικοινωνίας στη μητρική γλώσσα. Πρόκειται για την ικανότητα στην οποία συναντάμε την υψηλότερη διάμεσο τιμή (Δ.Τ. 5.00) στην κατηγορία των βασικών ικανοτήτων.

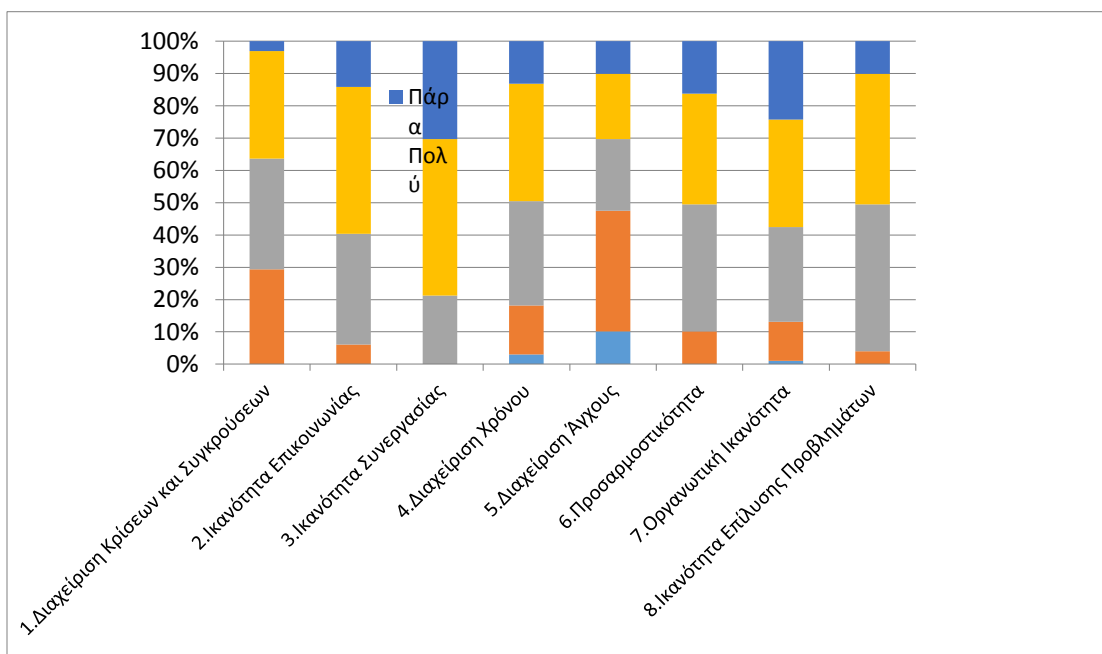
Το πλέον χαμηλό επίπεδο ικανοτήτων αντιστοιχεί σε ικανότητες που αφορούν Μαθηματική Ικανότητα και Βασικές Ικανότητες στην Επιστήμη και την Τεχνολογία με ποσοστό 39,2% να δηλώνει ελάχιστο βαθμό ικανότητας σε αυτόν τον τομέα. Όσον αφορά την ψηφιακή ικανότητα είναι αξιοσημείωτο το ποσοστό 42.5% αυτών που δηλώνουν ότι διαθέτουν “πολύ” και “πάρα πολύ” αυτή την ικανότητα.

Κοινωνικές Ικανότητες

Όσον αφορά τις κοινωνικές ικανότητες οι οποίες παρουσιάζονται στους Πίνακες 25 και 26 παρατηρούμε ότι: α) η μεγάλη πλειονότητα των συμμετεχόντων (78,8%) θεωρούν ότι διαθέτουν σε υψηλό βαθμό ικανότητα συνεργασίας, β) το 59,6 % των συμμετεχόντων θεωρούν ότι έχουν υψηλό επίπεδο στην ικανότητα επικοινωνίας (πολύ & πάρα πολύ) και γ) το 47.5% δηλώνει ότι δεν διαθέτει καθόλου ή διαθέτει ελάχιστα ικανότητες διαχείρισης άγχους (Εικόνα 6). Στον Πίνακα 26 παρατηρούμε ότι οι ικανότητες διαχείρισης κρίσεων και συγκρούσεων, διαχείρισης χρόνου και διαχείρισης άγχους αντιστοιχούν σε χαμηλότερο επίπεδο ικανοτήτων απ’ ότι οι υπόλοιπες. Ελάχιστοι συμμετέχοντες (5 άτομα) δήλωσαν ότι διέθεταν άλλες ικανότητες. Οι ικανότητες αυτές ήταν: ενσυναίσθηση, μεθοδικότητα, μεγάλη υπομονή, γρήγορη ανταπόκριση σε ζητήματα & ανάγνωση ξενόγλωσσων και ελληνικών λογοτεχνικών βιβλίων και κριτική τους.

Πίνακας 25. Κατανομή του δείγματος αναλόγως του βαθμού στον οποίο θεωρεί ότι διαθέτει συγκεκριμένες κοινωνικές ικανότητες

Κοινωνικές Ικανότητες	Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Πάρα Πολύ
1.Διαχείριση Κρίσεων και Συγκρούσεων	--	29.3	34.3	33.3	3.0
2.Ικανότητα Επικοινωνίας	-	6.1	34.3	45.5	14.1
3.Ικανότητα Συνεργασίας	--	--	21.2	48.5	30.3
4.Διαχείριση Χρόνου	3.0	15.2	32.3	36.4	13.1
5.Διαχείριση Άγχους	10.1	37.4	22.2	20.2	10.1
6.Προσαρμοστικότητα	--	10.1	39.4	34.3	16.2
7.Οργανωτική Ικανότητα	1.0	12.1	29.3	33.3	24.2
8.Ικανότητα Επίλυσης Προβλημάτων	--	4.0	45.5	40.4	10.1

Εικόνα 6. Κατανομή του δείγματος αναλόγως του βαθμού στον οποίο θεωρεί ότι κατέχει ορισμένες κοινωνικές ικανότητες.

Πίνακας 26. Μέτρα κεντρικής τάσης της κατανομής των απαντήσεων του δείγματος όσον αφορά συγκεκριμένες κοινωνικές ικανότητες

Κοινωνικές Ικανότητες	ελάχιστο	μέγιστο	μέση τιμή
1.Διαχείριση Κρίσεων και Συγκρούσεων	2.0	5.0	3.00
2.Ικανότητα Επικοινωνίας	2.0	5.0	4.00

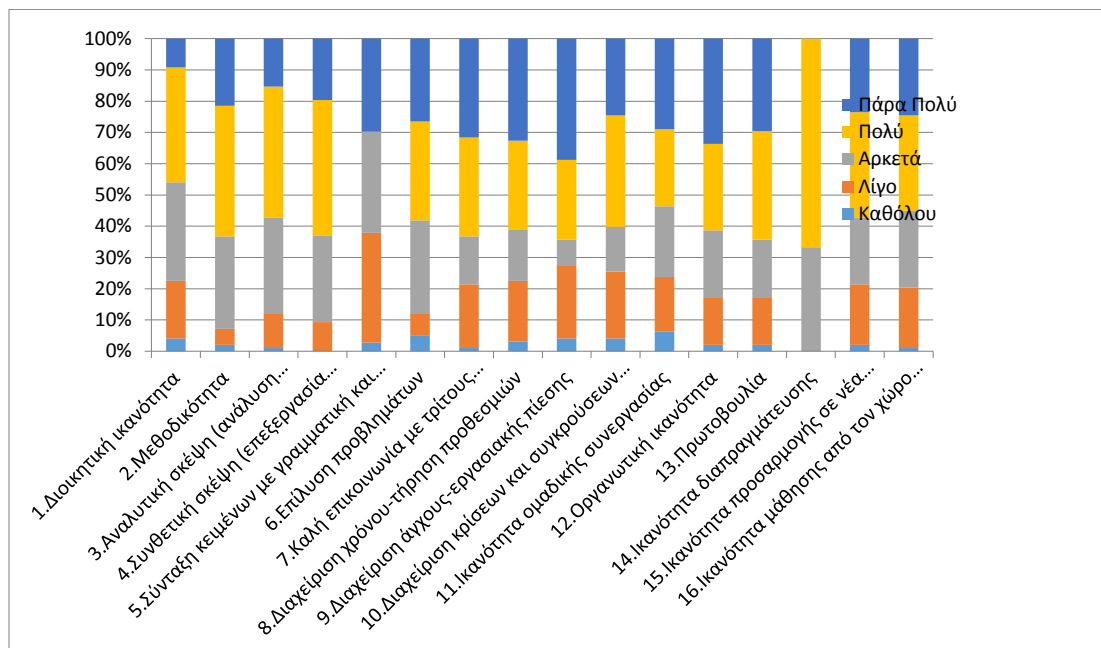
3.Ικανότητα Συνεργασίας	3.0	5.0	4.00
4.Διαχείριση Χρόνου	1.0	5.0	3.00
5.Διαχείριση Άγχους	1.0	5.0	3.00
6.Προσαρμοστικότητα	2.0	5.0	4.00
7.Οργανωτική Ικανότητα	1.0	5.0	4.00
8.Ικανότητα Επίλυσης Προβλημάτων	2.0	5.0	4.00

Δεξιότητες – ικανότητες που θα ήθελαν να αναπτύξουν

Οι ικανότητες και οι δεξιότητες τις οποίες οι συμμετέχοντες επιθυμούν να αναπτύξουν και συγκεκριμένα σε ποιο βαθμό το επιθυμούν για κάθε ικανότητα και δεξιότητα παρουσιάζονται στον Πίνακα 27 και παραστατικότερα στην Εικόνα 7.

Πίνακας 27. Κατανομή των απαντήσεων του δείγματος αναλόγως του βαθμού στον οποίο θεωρούν ότι θα έπρεπε να αναπτύξουν συγκεκριμένες δεξιότητες-ικανότητες.

Δεξιότητες - Ικανότητες	Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Πάρα Πολύ
1.Διοικητική ικανότητα	4.1	18.4	31.6	36.7	9.2
2.Μεθοδικότητα	2.0	5.1	29.6	41.8	21.4
3.Αναλυτική σκέψη (ανάλυση πληροφοριών, γεγονότων ή προβλημάτων στις επιμέρους πτυχές και παραμέτρους τους)	1.0	11.2	30.6	41.8	15.3
4.Συνθετική σκέψη (επεξεργασία πληροφοριών για την εξαγωγή συμπερασμάτων)	----	9.3	27.8	43.3	19.6
5.Σύνταξη κειμένων με γραμματική και συντακτική σαφήνεια και πληρότητα	2.1	26.8	24.7	23,7	22.7
6.Επίλυση προβλημάτων	5.1	7.1	29.6	31.6	26.5
7.Καλή επικοινωνία με τρίτους (προϊσταμένους, συναδέλφους κ.λπ.)	1.0	20.4	15.3	31.6	31.6
8.Διαχείριση χρόνου-τήρηση προθεσμιών	3.1	19.4	16.3	28.6	32.7
9.Διαχείριση άγχους-εργασιακής πίεσης	4.1	23.5	8.2	25.5	38.8
10.Διαχείριση κρίσεων και συγκρούσεων στο χώρο εργασίας	4.1	21.4	14.3	35.7	24.5
11.Ικανότητα ομαδικής συνεργασίας	6.2	17.5	22.7	24.7	28.9
12.Οργανωτική ικανότητα	2.0	15.3	21.4	27.6	33.7
13.Πρωτοβουλία	2.0	15.3	18.4	34.7	29.6
14.Ικανότητα διαπραγμάτευσης	--	16,5	21.6	43.3	18,6
15.Ικανότητα προσαρμογής σε νέα αντικείμενα και συνθήκες εργασίας και σε μεταβαλλόμενα περιβάλλοντα εργασίας	2.0	19.4	21.4	33.7	23.5

Εικόνα 7. Κατανομή (%) του δείγματος αναλόγως του βαθμού στον οποίο θεωρεί ότι θα έπρεπε να αναπτύξει συγκεκριμένες ικανότητες-δεξιότητες.

Η ικανότητα διαχείρισης άγχους και εργασιακής πίεσης είναι η ικανότητα την οποία επιθυμεί να αναπτύξει σε πάρα πολύ μεγάλο βαθμό το 38,8% των συμμετεχόντων. Το αντίστοιχο ποσοστό για την οργανωτική ικανότητα είναι 33,7% , για δεξιότητες διαχείρισης χρόνου –τήρησης προθεσμιών 32,7% και τέλος για δεξιότητες καλής επικοινωνίας με τρίτους (προϊσταμένους, συναδέλφους κ.λπ.) το ποσοστό είναι 31,6%. Οι συμμετέχοντες επιθυμούν πολύ και πάρα πολύ σε ποσοστό μεγαλύτερο του 60% να αναπτύξουν τις παρακάτω ικανότητες και δεξιότητες: μεθοδικότητα, συνθετική σκέψη (επεξεργασία πληροφοριών για την εξαγωγή συμπερασμάτων), καλή επικοινωνία με τρίτους (προϊσταμένους, συναδέλφους κ.λπ.), διαχείριση χρόνου-τήρηση προθεσμιών, διαχείριση άγχους-εργασιακής πίεσης, διαχείριση κρίσεων και συγκρούσεων στο χώρο εργασίας, οργανωτική ικανότητα, πρωτοβουλία, ικανότητα διαπραγμάτευσης (βλ. Μέτρα κεντρικής τάσης της κατανομής των απαντήσεών τους στον Πίνακα 28). Όπως παρατηρείται στον Πίνακα 28, σε επίπεδο διαμέσων η πλειονότητα θα επιθυμούσε να κατέχει αυτές τις ικανότητες–δεξιότητες, εκτός από τη διοικητική ικανότητα.

Πίνακας 28. Μέτρα κεντρικής τάσης της κατανομής των απαντήσεων του δείγματος για το βαθμό στον οποίο θα επιθυμούσαν να κατέχουν συγκεκριμένες ικανότητες-δεξιότητες

Δεξιότητες - Ικανότητες	Ελάχιστο	Μέγιστο	Διάμεσος Τιμή
1.Διοικητική ικανότητα	1.0	5.0	3.0
2.Μεθοδικότητα	1.0	5.0	4.0
3.Αναλυτική σκέψη (ανάλυση πληροφοριών, γεγονότων ή προβλημάτων στις επιμέρους πτυχές και παραμέτρους τους)	1.0	5.0	4.0
4.Συνθετική σκέψη (επεξεργασία πληροφοριών για την εξαγωγή συμπερασμάτων)	2.0	5.0	4.0
5.Σύνταξη κειμένων με γραμματική και συντακτική σαφήνεια και πληρότητα	1.0	5.0	3.0
6.Επίλυση προβλημάτων	1.0	5.0	4.0
7.Καλή επικοινωνία με τρίτους (προϊσταμένους, συναδέλφους κ.λπ.)	1.0	5.0	4.0
8.Διαχείριση χρόνου-τήρηση προθεσμιών	1.0	5.0	4.0
9.Διαχείριση άγχους-εργασιακής πίεσης	1.0	5.0	4.0
10.Διαχείριση κρίσεων και συγκρούσεων στο χώρο εργασίας	1.0	5.0	4.0
11.Ικανότητα ομαδικής συνεργασίας	1.0	5.0	4.0
12.Οργανωτική ικανότητα	1.0	5.0	4.0
13.Πρωτοβουλία	1.0	5.0	4.0
14.Ικανότητα διαπραγμάτευσης	2.0	5.0	4.0
15.Ικανότητα προσαρμογής σε νέα αντικείμενα και συνθήκες εργασίας και σε μεταβαλλόμενα περιβάλλοντα εργασίας	1.0	5.0	4.0
16.Ικανότητα μάθησης από τον χώρο εργασίας και την επαγγελματική εμπειρία	1.0	5.0	4.0

Προγράμματα κατάρτισης στα οποία θα ήθελαν να συμμετέχουν, με βάση τις γνώσεις και τις ικανότητες που διαθέτουν, για να αποκτήσουν τις απαραίτητες ικανότητες για εύρεση εργασίας;

Στον Πίνακα 29 παρουσιάζονται οι απόψεις των συμμετεχόντων για το πόσο αναγκαία θεωρούν τη συμμετοχή τους σε προγράμματα κατάρτισης προκειμένου να αποκτήσουν τις απαραίτητες ικανότητες για εύρεση εργασίας. Οι θεματικές των σεμιναρίων για τα οποία κλήθηκαν να διατυπώσουν τις παραπάνω απόψεις αφορούν την ψηφιακή ικανότητα, γλωσσικές, βασικές και κοινωνικές ικανότητες και την επιχειρηματική ικανότητα. (Η κατανομή (%) για κάθε θεματική δίνεται στο Παράρτημα Β).

Το πρόγραμμα κατάρτισης το οποίο δηλώνεται ως πολύ και πάρα πολύ αναγκαίο από τη συντριπτική πλειονότητα των συμμετεχόντων (70,2%) αφορά γλωσσικές ικανότητες και συγκεκριμένα ξένες γλώσσες για το Χώρο Εργασίας (ξενόγλωσση επαγγελματική ορολογία).

Ακολουθεί το σεμινάριο από την ενότητα των κοινωνικών ικανοτήτων “ασφάλεια και πρώτες βοήθειες στον εργασιακό χώρο” (58,4%). Στην ενότητα της ψηφιακής ικανότητας το πλέον ζητούμενο σεμινάριο (48,4%) είναι σεμινάριο επιπέδου για προχωρημένους. Στην ενότητα των βασικών ικανοτήτων η Βελτίωση Μαθηματικής Ικανότητας και Θετικών Επιστημών επιλέγεται από το 50% των συμμετεχόντων ως πολύ και πάρα πολύ αναγκαίο σεμινάριο για την εύρεση εργασίας. Η Κοινωνική Επιχειρηματικότητα δηλώνεται σε ποσοστό 50,5% ως πολύ και πάρα πολύ αναγκαία θεματολογία προγράμματος κατάρτισης και συγκεντρώνει το πιο υψηλό ποσοστό ανάμεσα σε τα προγράμματα κατάρτισης στον τομέα της επιχειρηματικής ικανότητας.

Πίνακας 29. Κατανομή των απαντήσεων του δείγματος αναλόγως του βαθμού στον οποίο θεωρούν αναγκαία τη συμμετοχή τους σε συγκεκριμένα προγράμματα κατάρτισης προκειμένου να αποκτήσουν τις απαραίτητες ικανότητες για εύρεση εργασίας

	Προγράμματα Κατάρτισης	Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Πάρα Πολύ
ΨΗΦΙΑΚΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ	1. Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) (Επεξεργασία Κειμένου, Υπολογιστικά Φύλλα, Παρουσιάσεις, Διαδίκτυο, Βάσεις Δεδομένων) (για Αρχάριους)	8.4	24.2	30.5	21.1	15.8
	2. Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) (Επεξεργασία Κειμένου, Υπολογιστικά Φύλλα, Παρουσιάσεις, Διαδίκτυο, Βάσεις Δεδομένων) (για Προχωρημένους)	1.1	18.3	32.3	35.5	12.9
ΓΛΩΣΣΙΚΕΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ	3. Ξένες Γλώσσες (για Αρχάριους)	15.1	22.1	18.6	26.7	17.4
	4. Ξένες Γλώσσες (για Προχωρημένους)	2.3	10.3	35.6	29.9	21.8
	5. Ξένες γλώσσες για το Χώρο Εργασίας (ξενόγλωσση επαγγελματική ορολογία)	—	5.3	24.5	45.7	24.5
ΒΑΣΙΚΕΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ	6. Βελτίωση Αναγνωστικής Ικανότητας και Βασικοί Κανόνες Ορθογραφίας, Γραμματικής και Σύνταξης	15.8	30.5	26.3	12.6	14.7
	7. Βελτίωση Μαθηματικής Ικανότητας και Θετικών Επιστημών	1.0	17.7	31.3	39.6	10.4
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ	8. Καινοτομία και Επιχειρηματικότητα	3.1	7.3	45.8	33.3	10.4
	9. Αγροτική Επιχειρηματικότητα	12.6	34.7	24.2	20.00	8.4
	10. Κοινωνική Επιχειρηματικότητα	2.1	11.6	35.8	42.1	8.4
	11. Τουριστική Επιχειρηματικότητα	5.3	20.2	34.0	25.5	14.9
	12. Ηλεκτρονική Επιχειρηματικότητα	2.1	18.9	32.6	32.6	13.7

ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ	13. Συμβουλευτική Σταδιοδρομίας και Επαγγελματικού Προσανατολισμού	6.2	17.5	37.1	25.8	13.4
	14. Σύνταξη εγγράφων και φορμών επικοινωνίας	5.2	29.9	34.0	15.5	15.5
	15. Διαχείριση χρόνου	6.3	16.7	30.2	29.2	17.7
	16. Διαχείριση Διαπροσωπικών Σχέσεων στον Χώρο Εργασίας	3.1	18.8	30.2	32.3	15.6
	17. Αποτελεσματική ηγεσία στην εργασία	7.3	12.5	40.6	28.1	11.5
	18. Αποτελεσματική συνεργασία στην εργασία	----	1.7	33.7	30.5	21.1
	19. Διαχείριση άγχους και εργασιακού άγχους	7.2	16.5	18.6	27.8	29.9
	20. Διαχείριση εργασιακών κρίσεων και συγκρούσεων	8.2	12.4	26.8	33.0	19.6
	21. Ασφάλεια και πρώτες βοήθειες στον εργασιακό χώρο	2.1	14.6	25.0	29.2	29.2
	22. Διαχείριση κοινωνικών κρίσεων	2.1	21.9	29.2	29.2	17.7
	23. Εναρμόνιση επαγγελματικής και προσωπικής ζωής	4.1	11.3	30.9	35.1	18.6

Στον Πίνακα 30 παρουσιάζονται τα μέτρα κεντρικής τάσης της κατανομής των επιλογών των συμμετεχόντων με βάση τις γνώσεις και τις ικανότητες που διαθέτουν, για το πόσο αναγκαία θεωρούν τη συμμετοχή στα ακόλουθα προγράμματα κατάρτισης προκειμένου να αποκτήσουν τις απαραίτητες ικανότητες για εύρεση εργασίας.

Πίνακας 30. Μέτρα κεντρικής τάσης της κατανομής των επιλογών του δείγματος αναφορικά με την αναγκαιότητα συμμετοχής τους σε προγράμματα κατάρτισης

	Προγράμματα Κατάρτισης	Ελάχιστο	Μέγιστο	Διάμεσος Τιμή
ΨΗΦΙΑΚΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ	1. Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) (Επεξεργασία Κειμένου, Υπολογιστικά Φύλλα, Παρουσιάσεις, Διαδίκτυο, Βάσεις Δεδομένων) (για Αρχάριους)	1.0	5.0	3.0
	2. Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) (Επεξεργασία Κειμένου, Υπολογιστικά Φύλλα, Παρουσιάσεις, Διαδίκτυο, Βάσεις Δεδομένων) (για Προχωρημένους)	1.0	5.0	3.0
ΓΛΩΣΣΙΚΕΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ	3. Ξένες Γλώσσες (για Αρχάριους)	1.0	5.0	3.0
	4. Ξένες Γλώσσες (για Προχωρημένους)	1.0	5.0	4.0
	5. Ξένες γλώσσες για το Χώρο Εργασίας (ξενόγλωσση επαγγελματική ορολογία)	2.0	5.0	4.0

ΒΑΣΙΚΕΣ	6. Βελτίωση Αναγνωστικής Ικανότητας και Βασικοί Κανόνες Ορθογραφίας, Γραμματικής και Σύνταξης	1.0	5.0	4.00
	7. Βελτίωση Μαθηματικής Ικανότητας και Θετικών Επιστημών	1.0	5.0	3.50
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ	8.Καινοτομία και Επιχειρηματικότητα	1.0	5.0	3.00
	9.Αγροτική Επιχειρηματικότητα	1.0	5.0	3.00
	10.Κοινωνική Επιχειρηματικότητα	1.0	5.0	4.00
	11.Τουριστική Επιχειρηματικότητα	1.0	5.0	3.00
	12.Ηλεκτρονική Επιχειρηματικότητα	1.0	5.0	3.00
ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ	13.Συμβουλευτική Σταδιοδρομίας και Επαγγελματικού Προσανατολισμού	1.0	5.0	3.00
	14.Σύνταξη εγγράφων και φορμών επικοινωνίας	1.0	5.0	3.00
	15.Διαχείριση χρόνου	1.0	5.0	3.00
	16.Διαχείριση Διαπροσωπικών Σχέσεων στον Χώρο Εργασίας	1.0	5.0	3.00
	17.Αποτελεσματική ηγεσία στην εργασία	1.0	5.0	3.00
	18.Αποτελεσματική συνεργασία στην εργασία	2.0	5.0	4.00
	19.Διαχείριση άγχους και εργασιακού άγχους	1.0	5.0	4.00
	20.Διαχείριση εργασιακών κρίσεων και συγκρούσεων	1.0	5.0	4.00
	21.Ασφάλεια και πρώτες βοήθειες στον εργασιακό χώρο	1.0	5.0	4.00
	22.Διαχείριση κοινωνικών κρίσεων	1.0	5.0	3.00
	23.Εναρμόνιση επαγγελματικής και προσωπικής ζωής	1.0	5.0	4.00

Στην έρευνα συμμετείχαν 96 νέοι (18-25 ετών), με περίπου ίδιο ποσοστό γυναικών και ανδρών. Σχεδόν όλοι είναι άγαμοι, επτά στους δέκα ζούν σε μεγάλα αστικά κέντρα και ισοκατανέμονται ως προς το αν κατοικούν μόνοι τους ή με τους γονείς τους.

Έχουν όλοι τους ολοκληρώσει τις σπουδές στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και ο ένας στους τρεις και τις σπουδές στην τριτοβάθμια. Σχεδόν όλοι οι συμμετετέχοντες έχουν διδαχθεί αγγλικά στο σχολείο, λίγο λιγότεροι από τους μισούς γερμανικά και τέσσερεις στους δέκα γαλλικά.

Η γλώσσα στην οποία μπορούν να επικοινωνήσουν καλύτερα είναι η αγγλική κυρίως όσον αφορά τη γραφή και την ανάγνωση, ενώ στα γερμανικά, γαλλικά και ιταλικά η πλειονότητα δηλώνει ότι μπορεί να επικοινωνήσει σε βασικό επίπεδο.

Σχεδόν όλοι δηλώνουν ότι γνωρίζουν να χρησιμοποιούν Η/Υ, προγράμματα Η/Υ και άλλες Νέες Τεχνολογίες. Το επίπεδο ικανοτήτων τους είναι υψηλότερο του βασικού τόσο σε πολύ δημοφιλείς εφαρμογές όπως τα Μέσα κοινωνικής δικτύωσης όσο και σε λιγότερο δημοφιλείς όπως η επεξεργασία κειμένου και οι παρουσιάσεις.

Η συντριπτική πλειονότητα των συμμετεχόντων θεωρεί προβληματικές όλες τις εκπαιδευτικές βαθμίδες ως προς την παροχή γνώσεων και δεξιοτήτων. Λιγότερο προβληματικό θεωρείται το Λύκειο ενώ δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στις αδυναμίες των εκπαιδευτικών βαθμίδων που σχετίζονται άμεσα με την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση. Διατυπώνουν την άποψη ότι στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα ιδιαίτερη έμφαση απαιτείται να δοθεί α) στη μεθοδολογία της μάθησης και τις **μεταγνωστικές ικανότητες**, δηλαδή στο να μαθαίνουν οι μαθητές - σπουδαστές-φοιτητές «πώς να μαθαίνουν» και να αποκτούν αντιληπτική ικανότητα και να κατανοούν τα φαινόμενα, β) στις **κοινωνικές ικανότητες** και τις ικανότητες που σχετίζονται με την ιδιότητα του πολίτη, γ) στην ανάπτυξη επιχειρηματικής ικανότητας και πρωτοβουλίας και τέλος δ) στην **πολιτιστική έκφραση και πολιτισμική αναγνώριση**.

Όσον αφορά τα αίτια μη απόκτησης στο σχολείο κατάλληλων γνώσεων, δεξιοτήτων ή/και ικανοτήτων, φαίνεται ότι οι περισσότεροι αποδίδουν μεγαλύτερη ευθύνη στο λανθασμένο τρόπο εκμάθησης του μαθήματος (παπαγαλία) και λιγότερες ευθύνες σε οικονομικούς παράγοντες, στους γονείς και τα παιδιά.

Ιεραρχώντας τις ικανότητες που θεωρούν ότι πρέπει να αποκτήσουν θέτουν ως πρώτη προτεραιότητα την απόκτηση επικοινωνιακών και κοινωνικών δεξιοτήτων. Συνολικά, στις τρεις πρώτες επιλογές ιεράρχησης εμφανίζονται εκτός από τις επικοινωνιακές και κοινωνικές δεξιότητες και οι μεταγνωστικές, οι ξένες γλώσσες, η διαχείριση συγκρούσεων και ο ψηφιακός γραμματισμός.

Λιγότεροι από τους μισούς συμμετέχοντες έχουν εργασιακή εμπειρία η οποία όμως για την πλειονότητα δεν ξεπερνά τα δυο χρόνια και για τους μισούς περίπου είναι μικρότερη των έξι μηνών. Οι κλάδοι απασχόλησης είναι τα παιδαγωγικά, η μισθωτή εργασία στον

ιδιωτικό τομέα, η εστίαση, η πώληση αγαθών, ο τουρισμός και ο αγροτικός τομέας. Συγκεκριμένα τα κύρια αντικείμενα απασχόλησής τους αφορούσαν απασχόληση με παιδιά (φύλαξη, δημιουργική απασχόληση, διδασκαλία, μελέτη), απασχόληση ως σερβιτόρος/α και ως πωλητής/τρια.

Αξίζει να σημειωθεί ότι ανάμεσα σε αυτούς που είχαν απασχοληθεί στο παρελθόν, οι οκτώ στους δέκα δεν έχουν εργαστεί είτε το τελευταίο εξάμηνο είτε τον τελευταίο χρόνο. Από την τελευταία θέση απασχόλησης έχουν αποχωρήσει λόγω σπουδών, λήξης της σύμβασής τους, πίεσης, αλλαγής τόπου κατοικίας, μείωσης προσωπικού, κλείσιμο της επιχείρησης, του γεγονότος ότι το αντικείμενο σπουδών τους δεν ήταν σχετικό με την εργασία που έκαναν, και λόγω αναντιστοιχίας έργου με μισθό. Τέλος δηλώνουν ότι τα προσόντα που τους έλειπαν και τα οποία τους οδήγησαν σε απόλυση ήταν κυρίως η έλλειψη υπομονής και μυικής δύναμης.

Οι συμμετέχοντες θεωρούν ότι μέσω της επαγγελματικής εμπειρίας ανέπτυξαν περισσότερο ικανότητες που σχετίζονται με την καλή επικοινωνία με τρίτους, με τη διαχείριση χρόνου-τήρηση προθεσμιών, με την ομαδική συνεργασία, με την οργάνωση αλλά και τη μάθηση από τον χώρο εργασίας και την επαγγελματική εμπειρία.

Όσον αφορά τις δεξιότητες που κρίνουν ότι χρειάζεται να βελτιώσουν ή να αποκτήσουν προκειμένου να βρουν πιο εύκολα εργασία, στις πρώτες επιλογές ιεράρχησης συμπεριλαμβάνονται η **οργανωτική ικανότητα/μεθοδικότητα, η διαχείριση συγκρούσεων-επίλυση προβλημάτων, η διαχείριση του άγχους και η βελτίωση ή απόκτηση επικοινωνιακών δεξιοτήτων**. Αντίθετα, η κριτική σκέψη και η γλωσσική έκφραση, τα τυπικά προσόντα (πτυχίο, μεταπτυχιακό, διδακτορικό), η συνέπεια/επιμονή/υπομονή/πειθαρχία, η επικοινωνία σε ξένες γλώσσες, ο ψηφιακός γραμματισμός και οι γνωστικές-μεταγνωστικές ικανότητες και η προϋπηρεσία δε βρίσκονται ψηλά στην ιεράρχηση των επιλογών τους, δηλαδή δεν πιστεύουν ότι χρειάζεται να τις βελτιώσουν για να βρουν πιο εύκολα εργασία.

Η μεγάλη πλειονότητα των συμμετεχόντων έχει λάβει μέρος σε κάποιο πρόγραμμα κατάρτισης, ενώ όλοι θεωρούν ότι τα προγράμματα κατάρτισης συμβάλλουν σε ένα βαθμό στην εύρεση εργασίας.

Οι συμμετέχοντες θεωρούν ότι διαθέτουν την ικανότητα επικοινωνίας στη μητρική γλώσσα σε υψηλό επίπεδο, ενώ το πλέον χαμηλό επίπεδο ικανοτήτων αντιστοιχεί σε ικανότητες που αφορούν Μαθηματική Ικανότητα και Βασικές Ικανότητες στην Επιστήμη και την Τεχνολογία. Όσον αφορά τη ψηφιακή ικανότητα δηλώνουν υψηλό σχετικά επίπεδο, στοιχείο το οποίο συμφωνεί και με το επίπεδο των ικανοτήτων που δηλώνουν σε εφαρμογές της ψηφιακής τεχνολογίας.

Όσον αφορά τις κοινωνικές ικανότητες θεωρούν ότι διαθέτουν σε υψηλό βαθμό ικανότητα συνεργασίας αλλά οι μισοί δηλώνουν έλλειμα στις ικανότητες διαχείρισης άγχους.

Πράγματι η ικανότητα διαχείρισης άγχους και εργασιακής πίεσης είναι η ικανότητα την οποία επιθυμεί να αναπτύξει σε πάρα πολύ μεγάλο βαθμό ο ένας στους τρεις συμμετέχοντες. Η οργανωτική ικανότητα, οι δεξιότητες διαχείρισης χρόνου –τήρησης προθεσμιών και τέλος

δεξιότητες καλής επικοινωνίας με τρίτους (προϊσταμένους, συναδέλφους κ.λπ.) συνιστούν ικανότητες που θα ήθελε να αναπτύξει ο ένας στους τρεις συμμετέχοντες.

Το πρόγραμμα κατάρτισης το οποίο δηλώνεται ως ιδιαίτερα αναγκαίο από τη συντριπτική πλειονότητα των συμμετεχόντων προκειμένου να αποκτήσουν τις απαραίτητες ικανότητες για εύρεση εργασίας αφορά γλωσσικές ικανότητες και συγκεκριμένα ξένες γλώσσες για το Χώρο Εργασίας (ξενόγλωσση επαγγελματική ορολογία). Όσον αφορά τις κοινωνικές ικανότητες δηλώνουν ανάγκη για σεμινάριο σχετικό με την ασφάλεια και τις πρώτες βοήθειες στον εργασιακό χώρο, ενώ σχετικά με τις ψηφιακές ικανότητες αναγκαίο θεωρείται σεμινάριο επιπέδου για προχωρημένους. Ένας στους δυο συμμετέχοντες θεωρεί τη βελτίωση μαθηματικής ικανότητας και θετικών επιστημών ως εξαιρετικά αναγκαία για την εύρεση εργασίας. Τέλος, με ίδιο ποσοστό, στον τομέα της επιχειρηματικής ικανότητας η κοινωνική επιχειρηματικότητα δηλώνεται ως αναγκαία θεματολογία προγράμματος κατάρτισης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Α. Κατανομή του δείγματος ανά αντικείμενο απασχόλησης

Αντικείμενο απασχόλησης	N	%
δεν απάντησαν	66	66,7
babysitter, σερβιτόρα, πωλήτρια	1	1,0
service	1	1,0
service και απασχόληση-φύλαξη παιδιών	1	1,0
service, διανομή φυλλαδίων	1	1,0
supermarket	2	2,0
δασκάλα αγγλικών, χορού, απασχόληση παιδιών, πωλήσεις	1	1,0
δημιουργική απασχόληση παιδιών	2	2,0
διάβασμα παιδιών, ταξιδεσία στον ΟΜΜΘ	1	1,0
εστίαση, διανομή φυλλαδίων	1	1,0
θερμοκήπιο	1	1,0
καθαρισμός-λάντζα	1	1,0
κατ' οίκον διδασκαλία	1	1,0
κουβάλημα	1	1,0
μελισσοκομία	1	1,0
παιδότοπο, προώθηση προϊόντων	1	1,0
παιδότοπος	2	2,0
παράδοση μαθημάτων γαλλικής γλώσσας	1	1,0
πετοσφαίριση	1	1,0
πώληση	3	3,0
σερβιτόρα, δημιουργική απασχόληση σε παιδιά	1	1,0
σερβιτόρα, πωλήτρια	1	1,0
σερβιτόρος	3	3,0
ταξί	1	1,0
φροντίδα παιδιών προσχολικής ηλικίας	3	3,0
Σύνολο	99	100,0

Β. Γραφικές παραστάσεις της κατανομής του δείγματος όσον αφορά το βαθμό στον οποίο θεωρούν αναγκαία τη συμμετοχή τους σε συγκεκριμένα προγράμματα κατάρτισης προκειμένου να αποκτήσουν τις απαραίτητες ικανότητες για εύρεση εργασίας.

